

2022

Delårsbokslut

Delårsbokslut 2022

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse	4
Översikt över verksamhetens utveckling.....	4
Den kommunala koncernen.....	5
Viktiga förhållanden för resultatet och ekonomisk ställning	6
Händelser av väsentlig betydelse	11
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	13
Kommungemensamma och övergripande mål.....	15
God ekonomisk hushållning och verksamhetsmål	29
Balanskravsresultat	30
Väsentliga personalförhållanden	31
Investeringsredovisning	36
Processer, samverkan och lärande	37
Förväntad utveckling och framtid.....	40
Koncernen ekonomi	42
De kommunala bolagen	42
Kommunen och de kommunala bolagens resultat	42
Kommunen och de kommunala bolagen soliditet	42
Ekonomirapporter	43
Resultaträkning.....	43
Balansräkning	44
Nämndernas delårsresultat och årsprognos	45
Noter till delårsresultat.....	46
Redovisningsprinciper	48

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

Ekonomisk utveckling kommunen

Hur kommunens ekonomi utvecklats under perioden 2019- 2021 (bokslut) delår 2022 framgår av nedanstående tabell:

	2019	2020	2021	2022 delår
Skattesats	21,87	21,87	21,87	21,87
Finansnetto	1 067	516	433	664
Resultat e. skatt och finansnetto, förändring av eget kapital	7 765	28 150	45 942	30 438
Nettokostnader exkl. avskrivningar, täckningsgrad	94,0 %	91,4 %	89,3 %	89,7 %
Nettoinvesteringar tkr	48 693	28 951	69 800	85 099
Anläggningstillgångar kr/inv.	54 681	53 826	56 246	61 355
Total skuld kr/inv.	29 118	32 342	31 320	34 904
Ansvarsförbindelse kr/inv.	55 892	55 301	54 696	54 471
Eget kapital kr/inv.	34 212	36 581	40 281	42 814
Soliditet	54 %	53 %	56 %	55 %

Kommunens skatteintäkter inklusive skatteutjämning uppgår till 540,7, mnkr per 2022-08-31.

I upprättad prognos, där hänsyn tagits till de senaste bedömningarna, förväntas totala skatteintäkter inklusive skatteutjämning redovisa ett överskott mot budget med 18,1 mnkr (budget 786,6 mnkr och prognos 804,6 mnkr). Detta förklaras främst av bättre skatteutfall än prognosen inför 2022.

Finansnetto

Kommunen redovisar ett positivt finansnetto på 0,7 mnkr per 2022-08-31, d v s de finansiella intäkterna (ränta på likvida medel) överstiger kostnaderna. På årsbasis prognostiseras ett finansnetto på 0,4 mnkr

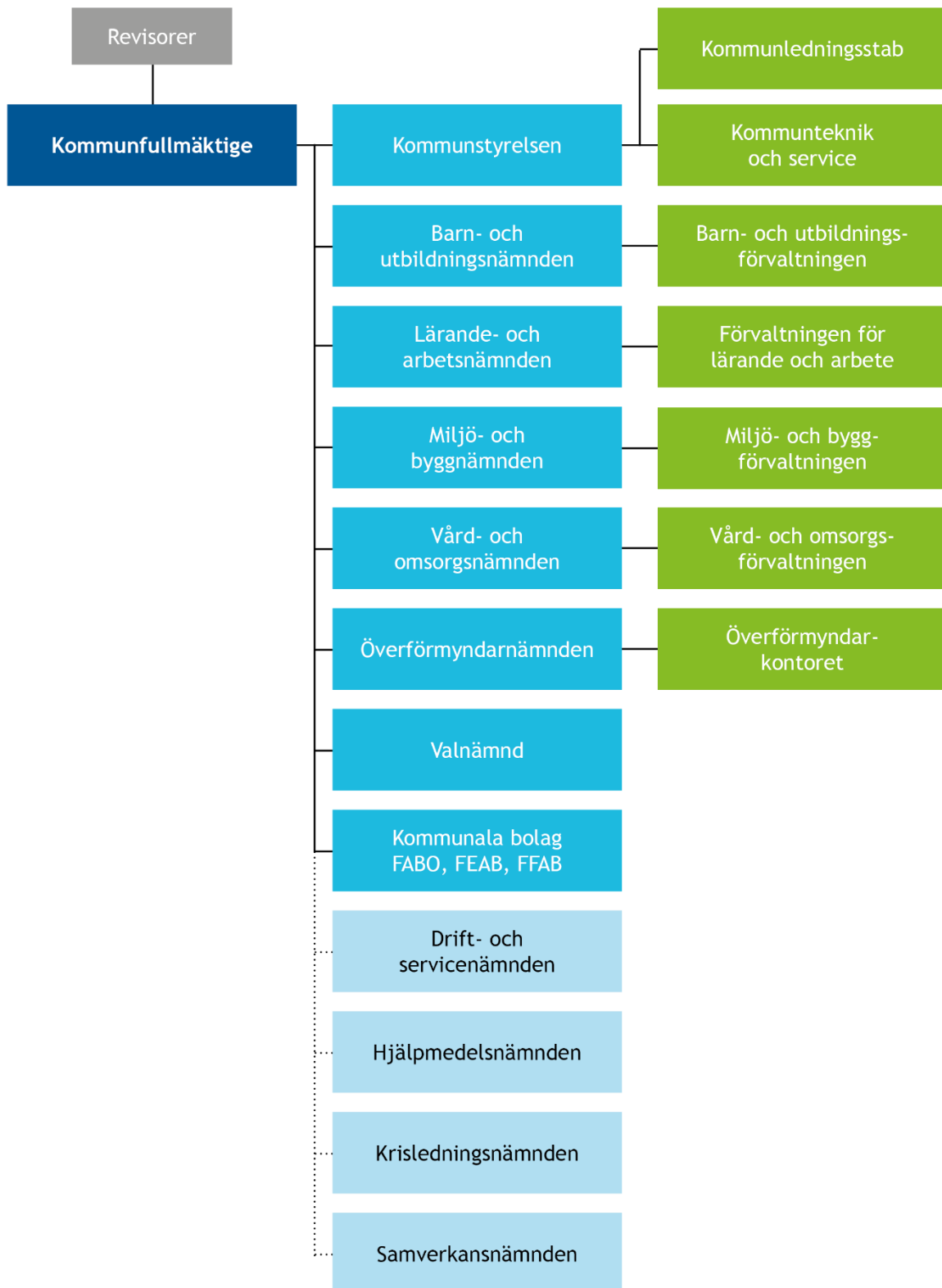
vilket är 0,4 mnkr bättre än budget. Förklaringen är främst ett lågt ränteläge.

Nettokostnader och skatteintäkter

Skatteintäkterna (netto) ska räcka till att finansiera den löpande verksamheten, då menas verksamhetens nettokostnader, räntor, investeringar och amorteringar på lån. En långsiktig balans i ekonomin kräver alltså att nettokostnadsutvecklingen inte ökar snabbare än skatteintäkterna.

Ett sätt att mäta en kommuns ekonomiska ställning är att ställa nettokostnaderna exkl. avskrivningar i förhållande till skatteintäkter och finansnetto. En målsättning bör vara att nettokostnaderna inte ska överstiga 90 %.

Den kommunala koncernen

Kommunkoncernen/bolagen

Alla tre bolagen ägs till 100 % av Forshaga kommun.

Viktiga förhållanden för resultatet och ekonomisk ställning

Omvärldsanalys och samhällsekonomisk utveckling

Situationen runt Covid-19 har fortsatt haft påverkan på kommunens verksamhet och ekonomi 2022. Läget är inte längre som under 2021, men effekter kvarstår när det gäller sjukskrivningsläge och bemanning utifrån pandemins förlopp.

Kommunens ekonomi påverkas nu kraftigt av både externa och interna faktorer. Den största påverkansfaktorn är det oroliga omvärldsläget, som kriget i Ukraina, vilket i stor utsträckning påverkar kommunens kostnader både direkt och indirekt. Det är en kraftig ökning av priser vad gäller el och drivmedel som i sin tur påverkar kostnadsbilden för övriga varor och tjänster. Inflationen är hög, ränteläget stiger och kommunens kostnader för pensioner stiger också på grund av inflation, och nytt pensionsavtal. Ett högre prisbasbelopp ger en betydligt högre skuld för kommunerna och det innebär högre kostnader.

En kommuns intäkter hänger tätt samman med utvecklingen på arbetsmarknaden och antalet arbetade timmar. Det har skett en fortsatt stark återhämtning av lönesumman första halvåret 2022. Arbetsmarknaden utvecklas väl med fler sysselsatta och stigande timlöner. Trots en prognos om bromsande tillväxt beräknas lönesumman för helåret 2022 öka starkt. Det är huvudförklaringen till en ökning av skattunderlaget, och att prognosen om utfallet vad gäller skatteintäkter 2022, är bättre än vad som förväntades.

Under 2023 växlar dock ökningstakten av lönesumman ner till följd av den sämre konjunkturen.

Skattunderlagets utveckling kommande år, ser i senaste prognoserna från Sveriges kommuner och regioner (SKR), ut att bli bättre än tidigare prognoser. Men det är ändå svårt att se att utvecklingen vad gäller skattunderlag ska kunna förväntas räcka till att finansiera en ökande kommunal verksamhetsvolym i samma utsträckning som den gjort under den senaste tioårsperioden. Den demografiska utmaningen kommer att bli större: de som arbetar ska försörja allt fler (yngre och äldre) och behoven kommer att öka av omsorg och vård av äldre. Anledningen till

de snabbt stigande kommunala utgifterna är att de priser och löner som påverkar kommunens kostnader nu stiger snabbare.

SKR och flera av de stora bankerna har presenterat nya prognoser om den svenska ekonomins utveckling under de senaste veckorna. Beskeden är entydigt att de ekonomiska utsikterna försämras på bred front vilket bland annat kommer innebära försämrad köpkraft för kommuner och regioner, lägre bostadspriser, högre arbetslöshet mm. Kommunens ekonomi kommer också liksom tidigare att vara beroende av vilka beslut som staten kommer att ta runt statsbidrag till kommunerna. Utfallet utifrån valresultatet kommer att utkristalliseras under hösten och vad det kommer att innebära för kommunsektorn.

Kommunen har ett utmanande ekonomiskt läge i perspektivet budgetföljdsamhet, samtidigt som kommunens förvaltningar gjort ett stort anpassningsarbete för att komma tillrätta med detta. Budgetåret 2022 innebär stora budgetavvikelser gentemot den budget som nämnderna tilldelats för året. Delar som påverkar de stora budgetavvikelseerna är ökade kostnader för el, drivmedel, höga kostnader för placering av barn och vuxna, fler barn, behov inom äldreomsorgen och ökat behov av bostadsanpassning. Kommunen investerar stort i bland annat ny simhall, ombyggnation VA-verk i Forshaga och nya förskolor. Utifrån dessa investeringar har kommunen tagit upp nya lån och därmed ökat sin låneskuld, vilket innebär större räntekänslighet. Ränteläget stiger just nu och det kommer att påverka kommunens kostnader.

Därför kommer det att även fortsättningsvis vara viktigt med god budgetkontroll, budgetdisciplin och snabba åtgärder vid avvikelser. Kommunens budget 2023 och flerårsplan 2024-2025 kommer att fastställas av ett nyvalt kommunfullmäktige i november och det kvarstår ett gediget arbete på tjänstemannanivå och på den politiska nivån för att forma en budget i balans och med god ekonomisk hushållning som grund.

Kommunen ingår nu tillsammans med ett antal andra kommuner i ett projekt via SKR "Budgetprocess med prislappar". Syftet med projektet är att ge förutsättningar för en långsiktigt

hållbar ekonomi, Process och modell ska ge förutsättningar för:

- Realistiska och transparenta tekniska budgetramar
- Tydlig koppling mellan demografi och intäkter
- Politiskt handlingsutrymme
- Medvetna prioriteringar
- Tydlig koppling mellan drift och investering
- Förbättrad långsiktig planering
- Knyta ihop budgetens olika underlag i en gemensam källa

Känslighetsanalys och budgetföljsamhet

Känslighetsanalys

Kommunens verksamheter påverkas av händelser som till vissa delar är utanför dess kontroll. Som exempel kan nämnas konjunktursvängningar, utjämningsystemet eller förändrade lagar och förordningar. Nedan redovisas vissa faktorer och hur dessa påverkar kommunens ekonomi:

Händelse

Händelse	Kostnad/ intäkt mnkr
Löneökning med 1 %	5,7
Bruttokostnadsförändring med 1 %	8,7
Prisförändring med 3 %	9,0
Ökning försörjningsstöd med 10 %	1,4
Minskning av generella statsbidraget med 1 %	2,5
Förändrad utdebitering med 1 kr	26,0
Förändring av antal invånare med 100 personer	6,3
1 % ökad räntenivå på kommunens nuvarande låneskuld på 174,0 mnkr	1,7

Tabellen visar att oplanerade händelser kan få avgörande betydelse för kommunens ekonomi. Därför är det viktigt att upprätthålla en finansiell beredskap på såväl kort som lång sikt.

Över- och underskott

Enligt kommunens mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning 2022 gäller att åtgärder utifrån prognos om befarade underskott i första hand hanteras inom berörd nämnd. Förändrade förutsättningar som medför att en nämnd bedömer att man inte klarar av att hålla sig inom givna anslag ska så fort som möjligt redovisas till kommunstyrelsen. Över- och underskott förs inte regelmässigt med till nästkommande år utan behandlas som en del i beslut om årsredovisning.

Gällande budgetfördelningsmodell

Gällande budgetfördelningsmodell innehåller både en årlig uppräkningsmodell enligt kostnads-prisindex och en justering utifrån demografisk utveckling.

Budgeten innehåller en uppräkningsmodell av respektive driftsbudgetram med 1,9 % -inkluderat lön o övriga kostnadsökningar. Utöver det har medel tillförts för ökade behov samt omfördelning mellan nämnder. Utökade behov och omfördelning görs bland annat utifrån tillskapandet av ny samhällsplaneringsenhet, bemanningsenhet och utifrån införande av ett kontaktcenter.

De två nämnder som omfattas av resursfördelning/justering i budgetram utifrån förändringar i demografi är barn- och utbildningsnämnden och vård- och omsorgsnämnden. För barn- och utbildningsnämnden gäller det följande åldersgrupper: barn och unga 1-5 år (förskola), 6-15 år (förskoleklass/grundskola) och 16-18 år (gymnasieskola). För vård- och omsorgsnämnden är beräkningen gjord utifrån antalet 80+. Till de olika åldersintervallen finns en ersättningsnivå framtagen som bygger på Forshaga kommuns kostnadsbild i de olika verksamheterna. Justering sker enligt prognos om förväntad nivå och omräknas årligen inför varje nytt budgetår. Om förutsättningar i demografi förändras stort beslutar kommunfullmäktige enligt mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning om revideringar i årets driftbudget.

Budgetföljsamhet

Nämnd	Prognos utfall 2022 mnkr
Kommunstyrelse inkl valnämnd	-5,3
Överförmyndarnämnd	0,4
Barn- och utbildningsnämnd	-4,2
Lärande- och arbetsnämnd	-9,1
Vård- och omsorgsnämnd	-6,4
Miljö- och byggnämnd	-0,7
Totalt nämnder	-25,3

Ekonomiskt utfall/ekonomisk analys

Periodens resultat för nämnderna uppgår till 514,7 mnkr vilket är 2,0 % mer än budgeten för perioden som är 504,8 mnkr. Nämndernas prognos för helåret 2022 visar att verksamheterna spås kosta betydligt mer under de kvarvarande månaderna jämfört med den gångna perioden, detta beror bland annat på ökat behov inom hemtjänsten, fler

placerade inom IFO samt de högra livsmedels och elpriserna.

Kommunen har fått stora tillskott i form av statsbidrag under året, både som riktade statsbidrag men också som ökade generella statsbidrag. Till omsorgen om äldre har kommunen fått riktade statsbidrag på drygt 12,6 mnkr i år där en del av pengarna får användas ganska fritt inom verksamheten medan andra delar är detaljstyrt till t.ex. lönekostnader i samband med vidareutbildning till undersköterska. När det gäller de nya generella statsbidragen för att minska andelen timanställda inom äldreomsorgen och öka sjuksköterskenärvaron på särskilda boenden fick Forshaga 10,3 mnkr varav 6,3 mnkr får sparas till 2023.

Kommunstyrelse

Kommunstyrelsen har en prognos som visar på ett underskott på 5,3 mnkr, där underskottet beror på ökade kostnader för el och livsmedel

Kommunledningsstab

Kommunledningsstabens prognos visar på ett överskott på 2,3 mnkr som till största delen beror på lägre IT-kostnader 2021 som kommunen fick tillbaka under 2022. Kommunledningsstaben säljer lite mer administrativa tjänster till samverkansorganisationer än vad som beräknades i budget vilket även det bidrar till ett bättre resultat.

Kommunteknik- och service

2022 blir ett år med ett kraftigt ekonomiskt underskott för kommunteknik och service där prognosen visar på 7,6 mnkr högre totala kostnader jämfört med budgeten. Underskottet beror till stor del på ökade elkostnader där prognosen är beräknad på ett genomsnittspris på 3 kr/KWh för årets sista månader. Om även kommunerna kommer att få ta del av någon form av kompensation för elpriserna kommer förhoppningsvis inte utfallet överensstämma med prognosen. Även dyra bränslepriser och ökade livsmedelspriser medför kraftigt ökade kostnader för kommunteknik och service verksamheter. Simhallen har nu öppnat för allmänheten efter pandemin, men intäkterna kommer att bli mindre 2022 än budgeterat.

Överförmyndarnämnd

Budgetuppföljning har skett månadsvis och rapporterats till nämnden. Nämndens budget är i balans och prognosen visar ett överskott per helår

på 0,4 mnkr.

Överskottet beror bland annat på att förvaltningschefen har arbetat endast 50 procent för verksamheten med anledning av han har varit 50 procent som tillförordnad förvaltningschef för en annan verksamhet under året. Det har även varit personalbortfall på grund av sjukskrivning under perioden.

Barn- och utbildningsnämnd

Prognosen för Barn- och utbildningsnämnden visar ett underskott på 4,2 mnkr jämfört med budget.

I prognosen ligger Skolmiljarden som uppgår till 1,6 mnkr * Avslag har getts av Skolverket för bidraget läxhjälp, budgeterad intäkt 300 tkr *

Förskola

Kommunen har sålt många tomter under 2021 och där ser förvaltningen nu effekten av detta med fler barn i förskoleåldern.

Prognosen för förskolan visar ett minus på 2,5 mnkr och beror på följande;

- Antalet barn med särskilda behov har ökat ytterligare inom förskolan, och personalutökningar har gjorts till följd av detta.
- Sjukskrivningen har varit hög inom förskolan, vilket leder till ökade kostnader eftersom vi då får kostnader för både sjuklön med 80 % av lönen för den ordinarie anställda de första 14 dagarna, samt lön för vikarien.
- Tillfälliga förskoleavdelningar på Armégatan och Öppna förskolan under våren.

Åtgärder som är pågående samt planeras till en följd av den negativa budgetavvikelsen;

- Minska vikariekostnader genom att samarbeta inom och mellan enheter

Fritidshem

Antalet inskrivna elever i fritidshem är 489 stycken, i december var antalet 504 stycken. Det innebär en minskning med 15 stycken. * Prognosen för fritidshem visar ett överskott på 0,6 mnkr.

Grundskola inklusive förskoleklass

Elevantalet fortsätter öka. Antalet folkbokförda i ålder 7-16 år är 1469 stycken i december var antalet 1452, vilket är en ökning med 17 stycken, Sedan februari månadsmätning är det en ökning med 4

elever. Elevantalet för ålder 6-15 år uppgår till 1499 enligt procapita vilket är 14 stycken fler än prognostiserat med per sista december 2022, 1414 är inskrivna i Forshaga kommuns skolor.

Prognosen för grundskolan visar ett underskott på 2,2 mnkr och beror på;

- Stort behov av särskilt stöd
- Ett stort antal elever börjar förskoleklass till hösten (182 stycken). Utökningar kommer göras till följd av detta, då behov finns av fler klasser.

Åtgärder som är pågående samt planeras till en följd av den negativa budgetavvikelsen;

- Minska vikariekostnader genom att samarbeta inom och mellan enheter
- 3,3 pensionsavgångar kommer inte tillsättas (med i prognosen)
- Personalöversyn

Grundskola

Antalet barn i grundskolan är nu 19 stycken detta är en ökning med 3 barn sedan läsåret 20/21. Prognosen för grundskolan visar underskott på 0,6 mnkr.

Gymnasieskola och gymnasieskola

Prognosen för gymnasieskola visar på ett underskott på 0,4 mnkr men är lite osäker fortfarande då avstämningen vart och vilka program årets nya gymnasieelever väljer att studera. Den positiva prognosavvikelsen för gymnasieskolan beror bland annat på ökade intäkter från migrationsverket för asylsökande gymnasieungdomar.

Lärande- och arbetsnämnd

Förvaltningen har enligt prognosen för 2022 ett underskott på 9,1 mnkr. Avvikelsen beror på större kostnader inom Individ- och familjeomsorgen än beräknat. 2021 års mer positiva trender vad det gäller ingripande beslut som placeringar och externa insatser för både barn och vuxna har förändrats till det negativa ekonomiskt sett.

Arbete med att kontraktera egna familjehem bedrivs vilket håller kostnaderna nere och medför sänkning av kostnader på längre sikt. Öppenvården bidrar till att hålla nere kostnaderna för externa insatser.

Under senare delen sommaren kan det skönjas en positiv trend vad det gäller utbetalning av ekonomiskt bistånd. Arbetsmarknaden är bättre

men den stora utmaningen är framförallt de målgrupper som alla präglas av långtidsarbetslöshet och beroende av ekonomiskt bistånd - Arbetslösa och sjukskrivna utan rätt till ersättning, arbetssociala hinder, utrikesfödda och ungdomar 18-24 år som inte kan etablera sig på arbetsmarknaden av olika anledningar. En individ tillhör många gånger fler grupper. Det är viktiga målgrupper som förvaltningen sammantaget arbetar mycket med. AME, automatiseringen på IFO, REBUS (projekt inom samordningsförbundet), en väl utbyggd öppenvård, vuxenutbildning och SFI är viktiga insatser för att förhindra långtidsarbetslöshet och utanförskap/utsatthet.

Vård- och omsorgsnämnd

Prognosticerat underskott för 2022 på 6,4 mnkr efter att budgetramen utökats med medel kopplade till "riktade generella" statsbidrag. Om ingen ramökning skett är det prognosticerade resultatet 10,1 tkr sämre än budget.

Nämnden har fått ramutökning under året kopplat till generella statsbidrag som är riktade till framförallt äldreomsorgen, denna utökning ligger övergripande inom förvaltningen och bidrar till att minska nämndens totala underskott.

Vård och omsorgsnämnden har även fått 2,7 mnkr av återhämtningsbonusen 2022 som kommer att användas till återhämtningsdagar för all personal inom förvaltningen på Dömle under hösten.

De största förändringarna jämfört med budgeten är:

- Hemtjänst minus 1 Mkr, volymökning med cirka 7 % på årsbasis jämfört med volymen till och med mars (bygger på samma utveckling under september-december som under januari-augusti)
- SÄBO minus 12,3 Mkr, fortsatt många tunga brukare
- Sjuksköterskor och rehab minus 1 Mkr, rekryteringssvårigheter har lett till mer inhyrd personal
- Personlig assistans minus 2,3 Mkr, en brukare har tillkommit och en brukare har krävt extra bemanning i anslutning till sjukhusvistelse
- Generellt:
  - Sjuklönekostnaden har inte minskat i samma utsträckning som ersättningen från staten
  - Det ökade kostnadsläget i samhället i stort påverkar även VON

- Brist på SÄBO/Korttidsplatser försenar hemtagning från sjukhus vilket leder till kostnader för betalningsansvar

Verksamhetens åtgärder för budget i balans

- Identifiera det faktiska behovet hos brukarna
Gruppledare har i uppdrag att kartlägga behovet på ett av våra boenden.
- Se över Scheman utifrån brukarnas behov, vad ligger i bemanningsgrafan respektive som tillgänglighetsturer
- Samverkan mellan de särskilda boendena
För att se till att säkerställa att medarbetare som har heltidssysselsättning inte blir övertaliga utan fylls upp med tid från andra verksamheter.
- TES planering testas på ett av våra boenden
Så snart behoven är kartlagda planera dagarna för avdelningarna, så att rätt person gör rätt saker i rätt tid.
- Prioritera uppföljning av myndighetsbeslut
- Tätare dialog inför hemtagning i syfte att ta hem brukare där bemanningen är som högst. Detta för att undvika extra vikariekostnader

Miljö- och byggnadsnämnd

Nämnden förväntas hålla sin budget för 2022 om bostadsanpassningsbidraget exkluderas. Bostadsanpassningsbidraget beräknas överstiga budgeten med 0,8 mnkr till en sammanlagd kostnad om 2 mnkr för 2022 vilket är högre än den genomsnittliga kostnaden sett över en 10 års period där genomsnittet är 1,5mnkr. Nämnden kan inte dra ner på övrig verksamhet för att kompensera för dessa ökade kostnader. Nämndens sammanlagda budgetunderskott beräknas bli 0,6 mnkr.

Befolkningsutveckling

2021 uppgick folkmängden till 11 606 personer vilket innebar en ökning med 82 personer. Detta var första gången på tre år som kommunen nådde upp till målsättningen om att öka med 50 personer per år. Ökningen var mycket glädjande och reflekterar förhoppningsvis fortsatt ett ökat intresse för kommunen som plats att bo och leva på. Vid

halvårsskiftet hade antalet invånare i kommunen stigit till 11 630, vilket är en ökning med 24 personer.

Det är för tidigt att säga om kommunen kommer nå målsättningen om att öka med 50 personer under året. Flera faktorer är ännu osäkra. Kommunen har som en följd av målsättningen om att växa med 50 personer årligen vidtagit åtgärder för att öka inflyttningen. Under våren 2022 organiserades en ny samhällsplaneringsenhet där kommunens förstärktes med kompetenser inom detaljplanering, mark- och exploatering och GIS. Satsningen kommer ge Forshaga kommun bättre planeringsförutsättningar och stärka möjligheterna att fortsätta växa som kommun.

Pensioner

Avsättningar till pensionsförpliktelser har minskat med 1,3 mnkr sedan årsskiftet och uppgår i delårsbokslutet till 15,0 mnkr. På helårsbasis beräknas avsättningen uppgå till 14,6 mnkr.

Som ansvarsförbindelse finns upptaget pensionsförpliktelser intjänade före 1998. Dessa uppgår till 249,4 mnkr per 2022-08-31 och har minskat med 1,3 mnkr i förhållande till bokslutet 2021 då skulden uppgick till 250,7 mnkr. Ansvarsförbindelsen prognostiseras till 244,4 mnkr per helåret 2022.

Kommunens totala pensionsåtagande beräknas till 259,0 mnkr vid årsskiftet 2022.

Framåt kommer kommunens pensionskostnader att öka och det beror på:

Det nya avtalet AKAP-KR med högre avgiftsbestämd premie samt andra faktorer bidrar till kostnadsökningen. Den höga inflationen har stor betydelse för kommunsektorns pensionskostnader för avtalspensioner. Under våren och sommaren har inflationen ökat allt mer. Det aktuella utfallet samt prognosen för inflationen innebär mycket kraftiga uppvärderingar av prisbasbeloppet såväl för 2023 som 2024, vilket leder till mycket stora kostnadsökningar för kommunsektorns avtalspensioner. För Forshaga kommuns räkning ökar pensionskostnaderna mellan 2022 och 2023 med ca 23 mnkr.

Händelser av väsentlig betydelse

Etablering av nya verksamheter och ingångna avtal med påverkan på verksamheten

Kommunen har under året startat eller arbetat med flera nya verksamheter t.ex. en ny samhällsplaneringsenhet och implementeringen av ett kommungemensamt kontaktcenter pågår. Bemanningscentralen har kommit igång och för första sommaren rekryterat vikarier för sommarperioden. Rekryteringar som möjliggjort uppstart för kommunens mötesplats för ungdomar, Hubben, har också genomförts. Implementering av en gemensam nämndadministration, där funktioner kring det nämndadministrativa arbetet omarbetas och centraliseras, pågår. Avtal med leverantör om att automatisera försörjningsstödshandläggningen inom förvaltningen för lärande och arbete har ingåtts. Syftet är att frigöra resurser för handläggarna för mer planering och uppföljning med klienterna samt för mer samverkan med andra viktiga funktioner för att stödja klienterna till självförsörjning eller till andra insatser hos andra parter. Förvaltningen för lärande och arbete lyfter att arbetsmarknadsenheten i Deje har byggts om och renoverats. Invigning under augusti månad 2022. Det innebär att arbetet med rehabiliteringsinsatser, arbetsprövning och praktik och annat kan genomföras i full skala under andra halvåret 2022.

Större investeringar

Arbetet med en kapacitetsökning och upprustning av vattenverket i Forshaga har färdigställts med förväntad funktion. En stor investering på c:a 45 mnkr. Utbyte till LED-armaturer fortsätter på gatubelysningen vilket ger en energibesparing. Gator och VA-ledningar har byggts för ett nytt bostadsområde på Åsmyren i Forshaga. Ett stort projekt som gjorts i egen regi. HSB och FABO ska nu bygga flerfamiljshus med totalt c:a 100 lägenheter. Arbetet med att bygga en ny simhall i Deje är påbörjat i januari och har kommit en bra bit på vägen. Klart i oktober 2023 för en kostnad av c:a 148 mnkr. Två nya avdelningar för förskola har byggts i Forshaga (Grossbol) samt en ny avdelning i Deje (vid Dejeskolan).

Händelser som påverkar ekonomin

Pandemin är fortfarande ett faktum i samhället och inom vård och omsorg gäller fortfarande restriktioner. Vid konstaterad smitta eller misstänkt smitta av Covid-19 återfinns en fortsatt

påverkningsgrad kopplat till budget. Pandemin har påverkat sjukfrånvaron betydligt. Medarbetare ska vara symptomfria och kohortvård sätter stopp för flexibla arbetssätt. Vilket ger ökade kostnader för sjuklön och vikarier. Vård - och omsorgsförvaltningen har haft en ökad sjukfrånvaro, den har ökat från 9,1 % till 11,7 % under första halvåret 2022, jämfört med samma period 2021.

Volymen inom hemtjänsten börjar gå tillbaka till den nivån som fanns före pandemin, trenden tycks ha varit att brukare avstod från hjälp i hemmet när smittspridningen i samhället var som störst.

Pandemins effekter lyfts fram av flera verksamheter. Det finns också en oro för kunskapsstapp inom utbildningsverksamheten, där distansundervisningens och sjukfrånvarons konsekvenser ännu inte fullt ut kan bedömas.

Platsbrist inom förskolan som lett till öppnande av tillfälliga förskoleavdelningar inom barn- och utbildningsförvaltningen. Förvaltningen har i och med detta en ökad samverkan med bland annat kommunteknik och service samt verksamheter inom kommunledningsstaben, upphandlingsenheten och samhällsplaneringsenheten, framförallt gällande nya och tillfälliga förskoleavdelningar. Tre tillfälliga avdelningar behövdes under vårterminen 2022, Hemgården, Armégatan och Öppna förskolans lokaler på familjecentrum. Under hösten 2022 är det inflyttning i två nya avdelningar vid Gullvivans förskola och ytterligare en avdelning har dockats till i Deje vid Regnbågens förskola.

Kommunledningsstaben har genom ekonomikontoret gjort en genomlysning av miljö- och byggnadsnämndens ekonomi och verksamhet.

Inom förvaltningen för lärande och arbete har kostnaderna för skyddsinsatser för barn, ungdomar och vuxna samt försörjningsstödet har ökat. Den positiva trend med minskade kostnader 2021, som budgeten för 2022 byggde på, förändrades kraftigt under slutskedet av 2021 och inledningsvis 2022. Den höga belastningen av insatser har fortsatt under första halvåret.

Under året har verksamheterna sökt och beviljats en inte obetydlig mängd statsbidrag. Bidragen hjälper kommunen att göra mer verksamhet, som annars hade fått prioriteras bort.

De kommunala bolagen

Forshagabostäder AB har påbörjat påläggning av de nya hyreshusen på Åsmyren. Kontrakt kommer att kunna tecknas när hyresförhandlingen är gjord. Samtidigt projekteras funktionsstödboendet vid Grossbolsgatan.

Forshagabostäder AB tilldelades ett pris för största lyft avseende serviceindex i gruppen 200-999 lägenheter i konkurrens av bolag från hela Sverige.

Forshaga Energi AB har påbörjat utbyggnad av fjärrvärmenätet i Åsmyrens bostadsområde. Både Forshagabostäder och HSB har för avsikt att ansluta sig.

Forshaga Fibernät AB har nyligen ansökt om statliga stödmedel för utbyggnad på landsbygd för att ansluta ytterligare områden i kommunen. Samtidigt håller bolaget på att slutföra flera

områden de fått bidrag till tidigare år. Ett samarbetsavtal har tecknats med Kils Stadsnät AB som inneburit att bolaget tagit över deras personal samt skötsel av driften i Kil. MittNät AB har tagit ett större driftansvar över core-utrustning i Forshaga Fibernät enligt ett kommunfullmäktigebeslut.

Händelser som påverkar kommunala bolagens ekonomi

Såsom Forshaga kommun påverkas de kommunala bolagen av att driftkostnader och räntor har ökat markant. Hyresutvecklingen ökar i en takt som inte kan väga upp för kostnaderna, det gör att Forshagabostäders lönsamhet försämras. Forshaga Energi påverkas då driftkostnaderna har blivit mycket högre medan intäkterna minskar. Forshaga Fibernät AB påverkas av högre byggkostnader.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Vårt gemensamma ramverk

Vår vision är värdebaserad och beskriver ett önskvärt framtida tillstånd som vi alla strävar efter. Den är kort och kärnfull och knyter väl an till Agenda 2030 och fokus på alla människors lika värde och rättigheter. Det är en vision som bygger stolthet både inom och utanför vår organisation.

Forshaga kommun 2040 - varmt välkommen

Här känner sig alla välkomna, trygga och inkluderade. Genom att vara öppna och visa tillit till varandra gör vi alla delaktiga. Våra olikheter är vår styrka. Vi ser möjligheter och utvecklas tillsammans. Gemensamt bygger vi ett hållbart och tryggt samhälle där ingen lämnas utanför.

Vår värdegrund och vårt förhållningssätt handlar om att sätta rättighetsbäraren, kommuninvånaren, i centrum. Grunderna bygger på såväl gott värde som den statliga värdegrunden. Kärnan i kommunens värdegrund tydliggör vårt gemensamma uppdrag och för vem vi ska skapa värde. Vårt arbetssätt bygger på principerna bakom mänskliga rättigheter, principer som ska genomsyra både arbetet i vardagen och vårt långsiktiga arbete:

- Icke-diskriminering och jämlikhet
- Deltagande och inkludering
- Transparens och ansvar

För att kunna möta de utmaningar vi står inför samt våra rättighetsbärares (kommuninvånarnas) behov och förväntningar har Forshaga kommun ett ramverk som är gemensamt för alla våra verksamheter. Kvalitets- och styrmodellen beskriver övergripande hur kommunens verksamhet ska styras, följas upp och utvärderas. Den är politikens verktyg för styrning, verksamhetens verktyg för organisering och genomförande samt strukturen för en lärande organisation. Att ständigt arbeta med förbättring och utveckling utifrån ett lärande perspektiv krävs för att utvecklas både som medarbetare, team och organisation. Att ständigt arbeta med delaktighet på många fronter blir allt viktigare. Det gäller såväl involvering av medarbetare som invånare och lokala organisationer i utveckling av våra verksamheter. Frågorna om hållbar utveckling är så komplexa att en enskild organisation inte klarar att nå övergripande mål inom FN:s Agenda 2030

(överenskommelse 2015) på egen hand. Alla människors lika värde och rättigheter samt vår demokrati behöver försvaras varje dag. Det gör vi genom att skapa goda förutsättningar till delaktighet och respektfulla samtal samt ta vara på den samlade kompetensen både inom och utanför organisationen. Att inte lämna någon utanför är en stor utmaning i en komplex vardag.

Kärnan i vår tillitsbaserade kvalitets- och styrmodell

Styrning och uppföljning i en tillitsbaserad kvalitets- och styrmodell bygger på dialog, mer delegering och mindre detaljstyrning. Beslutsutrymme flyttas till kärnverksamhetens frontlinje och ger ökad flexibilitet, kvalitet och handlingsutrymme i mötet med de vi är till för. Detta i sig ger förutsättningar för gott medarbetarskap, växande och kunskapsutveckling. Kommunikation och dialog mellan förtroendevalda, ledare och medarbetare går som en röd tråd och skapar tillit, engagemang och delaktighet i hela verksamheten. Löpande under året sker en kontinuerlig dialog för utveckling och uppföljning av mål- och resultatarbetet i verksamheten. Dialogens syfte är att skapa förankring och kraft i målarbetet, effekt för de vi är till för, samt ett lärande i att jobba med mål- och resultatarbete. Genom *planeringsdialog* för förankring av politisk styrning i enheter och förvaltningar/verksamheter, samt *uppföljningsdialog* i nämnder och med medarbetare, skapas en röd tråd i arbetet med målen. Processerna för dialog kring verksamhetsplanering och uppföljning beskriver de frågor och områden som dialogen baseras på, hur dialogen dokumenteras samt i vilka forum dialogen sker.

Verksamhetsmått är en viktig del i uppföljningen av de övergripande målen. Verksamhetsmått lyfter fram väsentliga och/eller kvalitativa egenskaper hos målet men är inte målet i sig, utan ger en indikation på hur vi ligger till på vägen för att nå det uppsatta målet. Verksamhetsmått säkerställer också att vi har en effektiv verksamhet med hög kvalitet där kontinuerlig mätning och uppföljning av våra verksamheter sker. Arbeta med relevanta verksamhetsmått sker regelbundet inom det systematiska kvalitetsarbetet. För uppföljning på kommunnivå (delårsredovisning och årsredovisning) prioriterar vi ett färre antal indikatorer som kan jämföras med andra

kommuner och ofta har kopplingar till Agenda 2030 och de mänskliga rättigheterna. Vi deltar regelbundet också i nationella mätningar som till exempel öppna jämförelser (SKR), Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK) och SCB medborgarundersökning. Vad kostar verksamheten i din kommun (VKV) kan också vara användbara

mått. Nyckeltalssamlingen Kolada innehåller cirka 5000 nyckeltal, där vi har goda möjligheter att jämföra oss med andra kommuner. Om möjligt bryter vi ner nyckeltalen för jämlikhetsanalys kopplat till bakgrundsvariabler som kön, ålder och geografi.

Kommungemensamma och övergripande mål

Kommunens kvalitets- och styrmodell beskriver övergripande hur kommunens verksamhet ska styras, följas upp och utvärderas. Den är politikens verktyg för styrning, verksamhetens verktyg för organisering och genomförande samt strukturen för en lärande organisation.

Styrningen samlas i verktyget Stratsys och ansvaret för kunskapsspridningen har chefer och förtroendevalda. Kommunens strategiska plan innehåller tre målområden, två med externt perspektiv och ett med internt perspektiv. Inom nämnda målområden finns totalt tio övergripande mål, med ett antal indikatorer som kan jämföras nationellt.

- Trygghet och kunskap för alla
- Utveckling och tillväxt i harmoni
- Trygg organisation, ledning och ekonomi

Trygghet och kunskap för alla

Vi stärker allas rätt till god utbildning

Genom kommunens digitala lärplattform (Infomentor) följer barn- och ungdomsförvaltningen upp elevernas resultat både på individ-, grupp-, och enhetsnivå. Förvaltningen genomför analyser av resultat fyra gånger per läsår, för att snabbt kunna identifiera mönster och sätta in åtgärder för att höja måluppfyllelsen. I analyserna eftersöks bland annat variation mellan ämnen, kön och enheter. Förvaltningen strävar hela tiden efter likvärdighet för barn/elever utifrån förutsättningarna.

När det gäller elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram landade vi på 88 % (målvärde 85 %). Förra året var det stor skillnad mellan Dejeskolan och Lärcenter. I år däremot kan vi däremot se att det i stort sett är exakt lika stor andel som når behörighet till gymnasieskolan på våra två högstudier. Det här är något vi aktivt arbetat med och det ska inte spela någon roll vilken skola i kommunen våra elever går på. Skolan har ett viktigt kompensatoriskt uppdrag som ska utjämna skillnader i förutsättningarna.

Överlag ser barn- och utbildningsförvaltningen en god progression i sina verksamheter och genom förvaltningens nya sätt att arbeta med resultatuppföljning förväntas en högre måluppfyllelse på sikt. Förvaltningen kan nu hitta elever i behov av särskilt stöd tidigare och sätta in åtgärder. Det syns även tydligt inom vilka ämnen och grupper vi behöver göra insatser.

Mest nöjda är barn- och utbildningsförvaltningen med att lärprocesserna i det systematiska kvalitetsarbetet genererar gott resultat i alla verksamheter. Vi har lyckats bibehålla utvecklingsinsatser trots pandemin.

Inom den gymnasiala vuxenutbildningen har undervisningen under året skett på distans. Det fanns en risk att det skulle kunna öka antalet avbrott i studierna, men avbrotten har inte ökat.

Mått	Utfall	Målvärde	Måluppfyllnad	MR & Agenda 2030
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	88 %	85 %	103,53%	MR-indikator Agenda 2030-indikator
Analys Målsättningen är uppnådd. Dejeskolan 87,5 % Lärcenter 87,6 % (Källa: Infomentor). När det gäller elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram landade barn- och utbildningsförvaltningens resultat på 88 % (målvärde 85 %). Förra året var det stor skillnad mellan Dejeskolan och Lärcenter. I år däremot kan noteras att det i stort sett är exakt lika stor andel som når behörighet till gymnasieskolan på kommunens två högstudier. Det här är något barn- och utbildningsförvaltningen arbetat aktivt med. Det ska inte spela någon roll vilken skola i kommunen våra elever går på. Skolan har ett viktigt kompensatoriskt uppdrag som ska utjämna skillnader i förutsättningarna mellan elever.				
Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%)	85 %	85 %	100 %	Agenda 2030-indikator

Mått	Utfall	Målvärde	Måluppfyllnad	MR & Agenda 2030
Analys				
Prognos är att målet uppnås, Faktiskt resultat redovisas i bokslutet Källa: trivselenkät Forshaga kommun)				
 Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	75 %	75 %	100 %	MR-indikator Agenda 2030-indikator
Analys				
Prognos är att målet uppnås. Faktiskt resultat redovisas i årsbokslutet. Ett projektarbete har startat tillsammans mellan barn- och utbildningsförvaltningen, förvaltningen för lärande- och arbete, kultur- och fritidsenheten på kommunledningsstaben och SKR för att säkerställa fullföljd utbildning och att minska risken för avhopp.				
 Kursdeltagare i gymnasial vuxenutbildning som vid årets slut slutfört kurs, andel (%)	60,5%	70 %	86,43%	MR-indikator
Analys				
I måttet ingår både avbrott och de som fullföljer utbildning senare. Mätningen avser 2020. Det finns inga aktuella mått från SCB för 2021. Antalet avbrott (grund-, gymnasial- och yrkesutbildningar genomfört av vuxenutbildningen eller NTI och Hermods) är 12,7% för första halvåret.				

Vi stärker rätten till ett jämlikt och värdigt liv

Inom förvaltningen för lärande- och arbete har arbetsmarknadsenheten i uppdrag att lindra effekterna av arbetslöshet. Detta gör enheten med hjälp av arbetslivsinriktad och samordnad rehabilitering för att stötta individer mot ett ökat självständigt liv med självförsörjning genom arbete, studier eller att aktualiseras hos annan myndighet. Enheten har också arbetat mycket med att säkerställa att de insatser som erbjuds är väl underbyggda behovsidentifierade insatser och inte behov som verksamheten själva "tror" är adekvata. Arbetet att aktivt identifiera och undersöka sker kontinuerligt vid arbetsmarknadsenheten och är en del av den ständiga verksamhetsutveckling som utförs i förvaltningen. Arbetsmarknadsenheten gör ett omfattande arbete med att följa upp och säkerställa att de insatser som erbjuds gör skillnad för såväl unga som vuxna invånare som tar del av den service som erbjuds. Bl.a. utförs deltagarenkäter, målgruppsenkäter samt uppföljning ett år efter avslut. Vidare följer enheten stegförflyttningar, avslutningsorsaker för deltagarna oavsett insats och verksamhet inom enheten. Arbetet präglas också av nära samarbete med individ- och familjeomsorgen, vuxenutbildningen och integrationsenheten.

Öppenvårdens arbete består av flera delar, dels öppet stöd, samt beslutade insatser. Det öppna stödet sker i former av gruppverksamhet och enskilda träffar med rätt profession utifrån att stötta individer till ett självständigt liv, stödet kan också bestå av att slussas vidare till andra professioner för vidare stöd.

I de beslutade insatserna jobbar öppenvården utifrån uppdrag där klientens mål är i fokus och medarbetarna använder sin kompetens att matcha rätt insats för personen, det kan vara samtalsbehandling vid medarbetarnas kontor och det kan vara praktisk miljöterapeutisk behandling i hemmet, samt direkt praktiskt stöd för att öka klientens målsättning som är att kunna leva ett självständigt liv utan insatser via socialtjänsten.

Arbetet genomsyras av ett familjeorienterat perspektiv där man ser till familjens sammansättning, förutsättningar och drivkrafter som motiverar till den förändring som önskas uppnås. Barnperspektivet ska beaktas och medarbetarna arbetar utifrån genomförandeplaner för att arbeta mot uppsatta mål. Ett viktigt arbete är också att med klienternas samtycke samverka med andra myndigheter och verksamheter som kan komplimentera öppenvårdens stöd för att verka så klienten kan leva ett självständigt liv.

Vård- och omsorgsförvaltningen lyfter Medskaparprojektet. Där har verksamheterna arbetat metodiskt med att kartlägga aktiviteter som bäst når framgång - förvaltningen ska säkerställa att förvaltningen kommer göra rätt saker. Verksamheten ska utgå från vad som är bäst för brukare och kommuninvånaren.

Projektdeltagarna har genom anhörig- och brukarintervjuer tagit reda på vad vård- och omsorgsförvaltningens syfte är utifrån medborgar- och brukarperspektiv:

"Vård- och omsorgsförvaltningen stödjer mig utifrån mina förmågor och mål så att jag kan leva ett meningsfullt liv under trygga förhållanden oavsett livssituation"

- Att uppleva kontinuitet (samma person, tidskontinuitet & omsorgskontinuitet)
- Att det finns en klar och tydlig ömsesidig informationsöverföring
- Att hela jag blir sedd
- Att anhörigperspektivet vävs in
- Att uppleva att jag har ett aktivt socialt liv
- Att verksamheten behöver göra en samtalsregistrering över vad som faktiskt efterfrågas för att säkerställa detta än mer

Förändrade arbetssätt för att nå målet "jämlikt och värdigt liv": verksamheten har låtit brukarna vara mer delaktiga i utformandet av insatserna. Bland annat har verksamheten infört välkomstmöte med nya brukare och anhörig för och skapa trygghet i första mötet med hemtjänsten.

Vid kommunens särskilda boenden har verksamheten bjudit in till anhörigdialog, verksamheten har samverkat med anhörigföreningen i Forshaga kommun och anhörigsamordnarens tjänst har utökats och vård- och omsorgsförvaltningen har nått framgång i anhörigperspektivet både lokalt och nationellt.

Mått	Utfall	Målvärde	Måluppfyllnad	MR & Agenda 2030
 Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt, förbättrad situation, andel (%)	0 %	80 %	0 %	
Analys Saknar halvårsvärde eftersom SKRs undersökning genomförs i september/oktober.				
 Väntetid i antal dagar från ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, medelvärde	13	14	107,14%	
Analys Stor variation i antal dagar mellan ärenden, mellan 0-40 dagar. Det finns inga större skillnader mellan män och kvinnor, kvinnor 12 dagar i medel och män 13 dagar. 31 % av sökande fick vänta längre än 14 dagar En nyckelfaktor till den goda måluppfyllelsen är att socialsekreterare har särskilda nybesökstider som kan bokas in av arbetsledning i samband med nyansökan. En annan viktig faktor är att sökande tidigt får information om vilka handlingar som individen behöver lämna in och ges snabb återkoppling kring om ansökan behöver kompletteras. Den nyligen införda e-tjänsten för ekonomiskt bistånd stärker ytterligare förutsättningar för detta.				
 Ökad samverkan mellan VON, LAN och BUN, antal genomförda SIP-möten		20		
Analys <i>Vi kan inte mäta antalet SIP då verksamhetssystemets inte stödjer detta tillfullo.</i> VOLAB:s enkät: 50 respondenter från de tre förvaltningarna som finns representerade i VOLAB. Överlag positiva svar men det är tydligt att mer information och förankring behövs i det fortsatta arbetet. Effekter av VOLAB: Vi har identifierat att det finns många samverkansgrupper och att det görs mycket bra i vår kommun. Tex "LAB", ungdomsteam, LOA-team, tidigare FINSAM team samt utveckling av det förebyggande arbetet med kultur och fritid. Det är viktigt att vi vet om varandra och kan kroka arm vid behov. Beslutat tagna under perioden: VOLAB har arbetat fram två förslag för hur vi ska använda stimulansmedel, Båda förslagen är fastställda av styrgruppen. utöka anhörigperspektivet inom kommunen samt rekrytera en SIP-samordnare på en projektanställning. Behov av fortsatt arbete: Det är önskvärt att VOLAB får finnas kvar men att dess syfte och uppdrag behöver förtydligas från styrgruppen. Det arbete som pågår nu är förankring av överenskommelsen samt uppföljning av enkäten. Hur sprider vi informationen vidare? Ett förslag är att lyfta på APT, bjuda in varandra, ha något eget på intranätet där vi lägger ut information samt möjlighet till chat och frågeställningar. Vi har även identifierat att det finns många viktiga dokument/överenskommelser men att det är otydligt vem som "äger" dem. VOLAB s arbetsgrupp har en önskan att vi kan vara ansvariga för vissa och se till att de revideras och görs kända i verksamheterna. Psykisk hälsa, suicidprevention ex.				
 Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg, helhetssyn, andel (%) mått	93 %	90 %	103,33%	
Analys Helhetssynen för 2022 är positiv även om den är 1 % procentenheter lägre jämfört med förra mätningen. Forshaga kommun har ett bättre resultat jämfört med riket. Svarefrekvensen är dock låg.				

Vi främjar delaktighet genom tillgänglig och inkluderande information och dialog kring våra tjänster

Från 2021 genomförs en omarbetad medborgarundersökning via SCB. Här framkommer mycket goda resultat, bland de 25 % bästa i Sverige, på upplevelsen av att man får svar på sina frågor om kommunen och dess verksamheter. I samma undersökning framkommer också att kommunen tillhör de 25 % sämsta vad gäller att få delta aktivt i att utveckla kommunen. Svarsfrekvensen på undersökningen är 38 %, vilket är samma på nationell nivå. Kommunen ska framåt försöka arbeta mer aktivt för att få våra invånare att besvara undersökningen, då den är ett viktigt underlag för att följa hur invånarna upplever sin kommun.

Kommunen konstaterar, också genom en kommunövergripande överblick av förvaltningarnas rapporter, det finns en resa att göra kring delaktiga invånare och brukare.

Mått	Utfall	Målvärde	Måluppfyllnad	MR & Agenda 2030
 Svar på frågor vid kontakt med kommunen, andel (%)	78,8%	67,9%	116,05%	
Analys I SCB:s medborgarundersökning 2021 (genomförs årligen under tre år med start 2021) har vi ett resultat på 78,8%, vilket tillhör de 25 % bästa i Sverige. Respondenterna har svarat mycket bra eller bra på frågan om "Hur tycker du att det fungerar med svar på dina frågor om kommunen och dess verksamheter?". Måttet ska jämföras med Sverigemedian men det som finns som jämförelsetal är ovägt medelresultat mellan deltagande kommuner 2021. Där överstiger Forshaga kommun medelresultatet med råge. Kommunen arbetar löpande med frågor och bemötande och invånarkontakter. Ett exempel på det är det pågående arbetet med att införa ett kontaktcenter i Forshaga kommun.				
 Delaktighetsindex, andel (%) av maxpoäng				
Analys Resultatet för detta mått presenteras i samband med årsbokslutet.				
 Dialog mellan företag och kommunens beslutsfattare				
Analys Kommunen arbetar med att bibehålla resultaten från 2021. Bakgrunden till föregående års resultat handlar om ett strategiskt arbete med en kommunikationsplan, som mynnar ut i information på sociala medier, nyhetsbrev, mail, artiklar. Verksamheten har haft ett större fokus på branscherna handel och besöksnäring. Näringslivsverksamheten har förstärks som en del i satsningen på skapandet av en samhällsplaneringsenhet. Något som i sig kommer stärka förutsättningarna för kommunen att arbeta för ett gott företagsklimat, och en god service till kommunens företagare. Resultat från årets undersökning publiceras i samband med årsbokslutet.				

Utveckling och tillväxt i harmoni

Vi stärker tillgången till meningsfulla, inkluderande miljöer och aktiviteter för våra invånare

Målet efter första halvåret bedöms vara uppnått. Då restriktionerna släppts har vi kunnat möta våra medborgare på ett bra sätt. Detta genom ett öppnande av vår mötesplats för unga, Hubben. Då våra lokaler i Hubben är designade utifrån ett mångfaldstänk samt att vi möter ungdomarna utifrån deras önskemål kommer det mellan 50-65 stycken unika besökare varje helg. Dessa besökare är i åldern 13-17 år. Vår samverkan med skolan har också skapat bra förutsättningar för goda relationer mellan vuxna och ungdomar. Genom att vi skapar goda relationer har det visat sig att ungdomarna och de vuxna har upplevt en större trygghet sam i sin tur skapat meningsfullhet.

Bygget av en ny simhall startade under första delen av detta halvår. Tidsplanen hålls och vi ser fram mot en ny mötesplats i november 2023.

Biblioteket har under första halvåret ökat sina besöks och låntagarsiffror. Detta då vi längre öppettider samt får ta emot fler besök samtidigt. Detta på grund av att restriktionerna släppts. Under den sista delen av halvåret har biblioteket planerat olika aktiviteter som skall starta halvår 2. Bland annat projektering av en ny bokbil som förväntas vara i drift tidigt 2023.

Kulturskolan har under halvår 1 startat närundervisning och med det fått tillbaka fler elever till sina olika grupper. Att undervisa på distans har visat sig fungera bra för de flesta elever. För andra har det inte gått bra då det varit svårt för dem. Detta beroende på möjlighet till uppkoppling från hemmet eller att elev inte kunnat vara på lektion hemifrån. De är nu tillbaka i undervisning då de får komma till kulturskolans olika lokaler.

Föreningslivet börjar få tillbaka medlemmar och budgeterar för att öppna upp som tidigare. Ett antal föreningar och vi på Kultur- och fritid har lärt oss att se än fler möjligheter till att öppna meningsfulla, inkluderande aktiviteter på alla våra olika mötesplatser. Detta tack vare den långa omställning som vi vad tvungna att göra på grund av Corona pandemin.

Mått	Utfall	Målvärde	Måluppfyllnad	MR & Agenda 2030
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/invånare 7-20 år.	34	34	100 %	MR-indikator
Analys	Inrapporteringen av första halvåret kommer redovisas under första delen av halvår två. Kommunen bedömer, utifrån kontakter med föreningslivet, att deltagartillfällena under första delen av 2022 har ökat. Detta på grund av att Corona restriktionerna har lättat. Alla våra idrottsanläggningar har varit fullt öppna och med det fullbokade. Detta innebär att förutsättningarna för en god folkhälsa över tid finns, dock för utvalda grupper. De grupper som inte väljer eller har förutsättningar för att delta i kommunens föreningsliv kan vi ha svårare att veta vad de gör på deras fritid.			
Aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek, antal/1000 inv 0-18 år	65	63	103,17%	
Analys	Biblioteksevenemangen smyger igång igen under årets första halva. Handarbetscafé, sagostunder, söndagsaktiviteter och lovaktiviteter snurrar igång och planeringen av andra aktiviteter som pausats och skjutits fram återupptas. Verksamheten har väldigt fina siffror under maj månad. Det var en hel del klassbesök, både bokade och obokade, som nog bidrar till höga tal för både lån och besök men även lånen av vuxenmedia hade en liten topp. Juni månad bjöd inte på lika höga toppar, även om de flesta siffror är gröna jämfört med förra året. Kanske det varma och fina vädret bidrog till lite färre biblioteksbesök, särskilt i veckorna före och efter midsommar. Första sommarlovsveckan hade vi flera lovaktiviteter och då hade verksamheten också en hel del besök.			
Bibliotek, kulturliv och mötesplatser	42,2%	75,4%	55,97%	

Mått	Utfall	Målvärde	Måluppfyllnad	MR & Agenda 2030
(andel positiva/negativa svar)				
Analys	<p>Andelen positiva svar ligger mellan 96 % och 7 % positiva svar. Högst är andelen positiva svar är kopplat till bibliotek och lägst andelen positiva svar är kopplat till platser för ungdom att hänga. 96 % är en mycket hög siffra som visar att kultur- och fritidsenheten hanterat restriktionerna under pandemin på ett bra sätt. Detta har gett att biblioteket ändå har kunnat erbjuda olika möjligheter att ta del av bibliotekets utbud. I tillägg bedömer kultur- och fritidsenheten att satsningen på "meröppet" i Deje kan ha varit en bidragande faktor till en del av de höga positiva svaren. Tyvärr hamnar andelen positiva svar på ynka 7 % kopplat till ungdomar och mötesplatser att hänga på. Då restriktionerna under pandemin påverkat utbudet av mötesplatser i hög grad är detta kanske inte en chockartad siffra. Kultur- och fritid skapade och arbetade med organiserade platser utomhus att hänga på, dock gav det inte i resultat tillräckligt med positiva svar från kommunens unga medborgare. I analysen kan det vara bra att ha i åtanke att ungdomsgården Hubben öppnades mellan mars - juli detta år, 2022. Varje lördag snittade Hubben 53 besök av ungdomar i åldern 13-17 år. Det hade inte hänt när invånarna svarade på frågorna i SCB:s medborgarundersökning.</p>			
● Idrott, motion och friluftsliv (andel positiva/negativa svar)	76,3%	75,2%	101,46%	
Analys	<p>Andelen positiva svar ligger mellan 90 och 57 % i positiva svar. Högst är svaren på hur vår tillgång till friluftsområden är. Ett högt resultat som visar att vi till stor del tar hand om våra friluftslivområden. Detta har också varit en stor tillgång till våra medborgare under perioden vi var tvungna att stänga andra arenor på grund av Corona restriktionerna.</p> <p>Lägst andel positiva svar (57 %) har medborgaren svarat kring möjligheten att träna på allmän plats utomhus, ex utegym. Det finns ett fåtal (2) som kommunen är med och underhåller. 57 % tycker vi dock är ett okej resultat kring den frågan. Möjligheten att i en snar framtid utöka attraktiv plats utomhus för träning finns och skulle kunna finnas med i våra framtida investeringar.</p>			
■ Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - sociala aktiviteter, andel (%)		60 %		
Analys	<p>De som har svarat på undersökningen upplever hög grad av trygghet. (100 %) och det finns stort förtroende till personalen (89 %). Målet framåt är att bibehålla den upplevda tryggheten genom att göra brukare och anhöriga än mer delaktiga genom medskaparprojektet. Brukarna uttrycker störst missnöje med möjligheten att komma utomhus. Åtgärder är till viss del vidtagna genom att uteplatsen på Lintjärn återöppnats, även om den inte är helt klar. Genom medskaparprojektet noterar vård- och omsorgsförvaltningen att det även finns önskemål om fler aktiviteter. Under hösten genomförs en kartläggning för att identifiera vad respektive brukare önskar göra. Information om förändringar är ännu ett område där brukare upplever att de inte får information i förväg. Gällande förändringar som påverkar våra brukare önskar vård- och omsorgsförvaltningen att de brukare som kan och vill, görs delaktiga i frågan om en förändring innan den påbörjas. Hur vård- och omsorgsförvaltningen strukturerar upp detta kommer att arbetas fram under hösten 2022 tillsammans med brukare och anhöriga. Med ovan åtgärder ser vård- och omsorgsförvaltningen möjlighet till positiva förbättringar i nästa års svarsresultat.</p>			

Vi främjar allas rätt till bostad samt trygghet och säkerhet i offentliga miljöer

Kommunen arbetar med målsättningen och bedömer den som delvis uppnådd. Socialtjänsten har särskilda riktlinjer och rutiner för att främja allas rätt till bostad och det är till stor del lagstyrt via socialtjänstlagen. Ett nära samarbete sker med FABO i dessa frågor både vad det gäller tillgång till bostäder och till uppföljning och samarbete kring olika boendesituationer som kan uppstå. Socialtjänsten kan även ge bistånd med boendestödjare för att det ska fungera för den enskilde individen som behöver stöd för att klara av de förpliktelser som det medför att ha en bostad. Ett av integrationsenhetens uppdrag är att arbeta med fältande i särskilda boendemiljöer och bygga relationer med de boende och stötta dem i integrationen. Allmänna informationsinsatser sker kontinuerligt. Integrationsenheten bedriver fältarbete på kvällar tillsammans med fältarbetarna i kommunledningsstabens kultur- och fritidsenhet med särskilt fokus på ungdomar med utländsk bakgrund och integration.

När det gäller området kring trygghet i samhället finns flera positiva resultat där många invånare svarat positivt på frågor om trygghet i offentliga miljöer. Det som sticker ut som negativa resultat är polisiär närvaro samt störande trafik med motorfordon i samhället. Båda frågorna korrelerar med varandra. Sammantaget finns gott underlag för att påvisa en stor trygghet i kommunen för invånarna.

Mått	Utfall	Målvärde	Måluppfyllnad	MR & Agenda 2030
Verkställda vräkningar/avhysningar som berör barn, antal barn/100 000 inv	1	0	0 %	MR-indikator
Analys Den verkställda vräkningen 2021 påverkade ett barn med växelvist boende. Barnet kunde bo hos andra föräldern. Socialtjänsten har samverkan med Kronofogden i frågan och kan gripa in i ett tidigt skede.				
Trygghet i samhället (andel positiva/negativa svar)	28,15%	34,5%	81,59%	
Analys Vid bedömningen av resultatet har den ungefärliga medianen av resultaten för alla deltagande kommuners ovägda medel jämförts med medianen av Forshaga kommuns resultat. Det ger Forshaga kommun en måluppfyllelse på lite över 80 %. I medborgarundersökningen lyfts flera olika typer av trygghetsfrågor. Inom delrubrikerna har Forshaga goda resultat och resultat över medel när det gäller t.ex. trygghet ute när det är mörkt ute, men ännu högre resultat när det gäller trygghet när det är ljusst. Få är rädda för att bli utsatta för trakasserier eller våldsbrott. I resultatet från medborgarundersökningen finns ett gott betyg till både kommunens information vid samhällsstörningar men också till räddningstjänsten. Områden där kommunen får låga resultat gäller det polisen närvaro i kommunen och problem med störande trafik med motorfordon. Det finns positiva trender, men det finns också områden där kommunen kan arbeta för att förbättra situationen för kommuninvånarna vad gäller tryggheten. Polisens närvaro är något som kan tas upp i dialog med polismyndigheten, detta gäller även störande trafik med motorfordon som delvis är en polisiär fråga.				

Vi främjar arbetet för en växande kommun och samverkan med näringslivet för hållbart företagande och tillväxt

Vid delåret bedöms att målet kan delvis uppnås. Invånarantalet ökar, men ännu är det ovisst om kommunen kommer nå den önskade målsättningen om 50 invånare. En viktig del i att kunna öka i invånarantal är att skapa förutsättningar för att kunna flytta till kommunen. Kommunen har under 2022 etablerat en samhällsplaneringsenhet med placering på kommunledningsstaben. Inom enheten har kommunen förstärkt med kompetenser inom detaljplanering, mark- och exploateringsfrågor samt GIS. Utöver detta samordnas frågorna kring samhällsplanering med näringsliv, där verksamheten också förstärkt gällande bemanning. Sammantaget ska verksamheten kunna arbeta med frågor som gäller kommunens arbete att växa som kommun men också förstärka kommunens arbete för ett hållbart företagande och tillväxt.

Mått	Utfall	Målvärde	Måluppfyllnad	MR & Agenda 2030
Öka antal invånare.	24	50	48 %	
Analys Vid halvårsskiftet hade antalet invånare i kommunen stigit till 11 630, vilket är en ökning med 24 personer. Det är för tidigt att säga om kommunen kommer nå målsättningen om att öka med 50 personer under året. Flera faktorer är ännu osäkra. Kommunen har som en följd av målsättningen om att växa med 50 personer årligen vidtagit åtgärder för att öka inflyttningen. Under våren 2022 organiserades en ny samhällsplaneringsenhet där kommunens förstärktes med kompetenser inom detaljplanering, mark- och exploatering och GIS. Satsningen kommer ge Forshaga kommun bättre planeringsförutsättningar och stärka möjligheterna att fortsätta växa som kommun.				
Antal färdigställda detaljplaner för bostäder	3	3	100 %	
Analys Tre detaljplaner för bostäder. Totalt 7 detaljplaner under 2022 är prognosen.				
Nyproduktion av bostäder, kommunalt och privat.	10	17	58,82%	
Analys Tio bostäder är resultatet för delåret, det kan innebära att antalet färdigställda bostäder ökar något innan året är slut. Alla 10 bostäderna är privata byggnationer.				
Handläggningstid (median) från när ansökan betraktas som fullständig till beslut för bygglov för nybyggnad av en- och tvåbostadshus, antal dagar		25		
Analys Resultatet för detta mått presenteras i samband med årsbokslutet.				
Förbättra företagsklimatet, sammanfattande omdöme.		3,85		
Analys Kommunledningsstaben arbetar kontinuerligt för att målsättningen ska nås genom ett långsiktigt arbete med en årlig handlingsplan. Handlingsplanen tar avstamp i frågorna från enkäten som näringslivet besvarar. På detta sätt kan verksamheten jobba strategiskt med frågeställningarna. Näringslivsverksamheten har förstärks som en del i satsningen på skapandet av en samhällsplaneringsenhet. Något som i sig kommer stärka förutsättningarna för kommunen att arbeta för ett gott företagsklimat, och en god service till kommunens företagare. Resultat från årets undersökning publiceras i samband med årsbokslutet.				

Vi främjar minskad miljö- och klimatpåverkan

Målet bedöms som delvis uppnått. Beslut om kommunens två vattenskyddsområden beräknas tas av Länsstyrelsen innan årsskiftet 22/23. Inom kostverksamheten har andelen närproducerat ökat kraftigt till c:a 16 % medan andelen ekologiskt ligger oförändrat. Matsvinnet i skolor har minskat från 60 gram/ätande till 50 gram/ätande. Andel Fairtrade på kaffe, te och kakao är i det närmaste 100 %.

Mått	Utfall	Målvärde	Måluppfyllnad	MR & Agenda 2030
Utsläpp till luft av växthusgaser, ton CO2-ekv/inv.	2,08	1,9	109,47%	Agenda 2030-indikator
Analys Utsläppen har över tid minskat och ligger nu på 2,08 ton/pers De behöver dock fortsätta att minska för att vi ska bli klimatneutrala. Den handlingsplan för en fossilfri fordonsflotta som är under antagande är ett viktigt styrmedel för att uppnå detta.				
Andel närproducerade livsmedel i kommunens verksamhet.	15,78%	8 %	197,25%	
Analys Andelen närproducerat har stigit kraftigt i år. Det är främst kött från Värmlands Skaffereri men nytt för i år är varor så som potatis och grönsaker.				
Andel ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet (%).	25,4%	26 %	97,69%	Agenda 2030-indikator
Analys Andelen ekologiskt har sjunkit något i år. Ekologisk mat kostar mer och ska andelen stiga måste budgeten ökas.				
Måltidssvinn, grund- och gymnasieskola, gram/ätande	50	50	100 %	
Analys 2020 var resultatet 64 gram, vilket är 4 gram över önskad målsättning för 2020. För 2022 är målsättningen satt till 50 gram vilket kräver systematiskt arbete för att minska matsvinnet. För närvarande arbetar kostverksamheten med...				
Andel Fair Trade-märkt kaffe, te och kakao i kommunens verksamhet.	100 %	100 %	100 %	
Analys Avser kaffe, te och kakao.				

Trygg organisation, ledning och ekonomi

Vi är en ansvarsfull arbetsgivare och främjar en god hälsa, kompetens och hållbar arbetsmiljö för alla våra medarbetare

Målet bedöms som delvis uppnått. Det som sticker ut mest i och med uppföljningen är sjukfrånvaron. Sjukfrånvaron i % av möjlig arbetstid var under perioden 1 jan - 31 juli 8,40 %. Det är en ökning jämfört med samma period 2021 då den var 6,56 %. 2019, innan pandemin låg sjukfrånvaron för samma period på 6,46 %, vilket även det överstiger kommunens målvärde på 6 %. Covid-19 är en påverkansfaktor även under 2022. Hur mycket pandemin påverkar beror vilken verksamhet som analyseras. Vissa verksamheter har kunnat ha medarbetare med symtom som arbetar hemifrån, och andra har inte kunnat göra det. Kommunen har delvis positiva utfall på hur många som använder friskvårdstimmen. Det kompletterande i den analysen kan sägas vara friskvårdspengen, som endast utnyttjats av cirka 20 % av medarbetarna hittills i år. Inom målområdet omfattas också attraktiv arbetsgivarindex där kommunen är nära att nå målsättningen, men där finns områden att arbeta med. I jämförelse med branschmedian så har kommunen en låg andel tillsvidareanställda och en hög sjukfrånvaro. Antalet medarbetare per chef ökar i kommunen och avviker också från branschmedian. Nyckeltalet om antal medarbetare per chef är viktigt eftersom det har en korrelation till antalet långtidssjukskrivningar. Ju fler anställda per chef, desto högre långtidssjukfrånvaro. Inom målområdet finns förbättringsmöjligheter. Fortsatta satsningar för att bli en attraktiv arbetsgivare måste vara inriktade mot att minska sjukfrånvaron och öka attraktiviteten för att kunna stärka framtida kompetensförsörjning.

Mått	Utfall	Målvärde	Måluppfyllnad	MR & Agenda 2030
Minska andel sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, (%)	8,4	6	140 %	MR-indikator
Analys	Sjukfrånvaron i % av möjlig arbetstid var under perioden 1 jan - 31 juli 8,40 %. Det är en ökning jämfört med samma period 2021 då den var 6,56 %. 2019, innan pandemin låg sjukfrånvaron för samma period på 6,46 %, vilket även det överstiger vårt målvärde på 6 %. Även i år påverkas vi av Covid-19, vilken förutom covidfall också medför att medarbetare med milda symptom, som vanligtvis hade kunnat arbeta, nu har behövt vara sjukskrivna. Pandemins påverkan på sjuksiffrorna varierar mellan yrkesgrupper/verksamheter då vissa har haft möjlighet att arbeta hemma vid milda symptom istället för att vara sjukskrivna.			
Öka andel anställda som nyttjar friskvårdstimmen	40 %	45 %	88,89%	
Analys	415 medarbetare (närmare 40 %) har nyttjat möjligheten till friskvård på arbetstid hittills i år. Resultatet är nära målet, men ytterligare ansträngningar kan göras för att öka mängden utnyttjad friskvårdstid. Om uttaget med friskvårdstimme jämförs med uttaget av friskvårdspeng så ser vi att fler utnyttjar friskvårdstimmen. Under perioden januari till augusti hade 201 medarbetare (ca 20 %) nyttjat hela eller delar av sin friskvårdspeng.			
Förbättra attraktiv arbetsgivarindex.	76	77	98,7%	
Analys	AVI är ett index, beräknat på nio nyckeltal, som levereras från Nyckeltalsinstitutet. De nio nyckeltalen är: <ul style="list-style-type: none"> • Tillsvidareanställningar • Medianlön • Lika chefskarriär • Kompetensutveckling • Rörlighet nyanställda • Korttidssjukfrånvaro • Personalansvar • Långtidssjukfrånvaro			

Mått	Utfall	Målvärde	Måluppfyllnad	MR & Agenda 2030	
<p>2022 har kommunen siffror från 2021 att arbeta med. I 2021 års siffror fick kommunen ett AVI på 76 som kan jämföras med ett medianvärde för alla deltagande kommuner (branschmedian) på 92.</p> <p>Tidigare års siffror har här justerats något då justeringar gjorts i poängskala för medianlön och bytt ut nyckeltalet övertid mor rörlighet nyanställda.</p>					
	2017	2018	2019	2020	2021
Forshaga kommun	74	79	76	-	76
Branschmedian	85	85	87	90	92
<p>Kommunen har, utifrån nyckeltalen, en låg andel tillsvidareanställda och hög sjukfrånvaro, jämfört med branschmedian.</p> <p>Arbetsgruppernas storlek har ökat från 20,3 medarbetare per chef 2019 till 23,5 för 2021 (branschmedian 19,7). Detta nyckeltal samvarierar starkt med framför allt långtidssjukfrånvaro. Ju fler anställda per chef, desto högre långtidssjukfrånvaro.</p> <p>Kommunen kan också se att en stor andel nyanställda, 83 %, är kvar i organisationen efter ett år.</p>					

Vi stärker våra medarbetares förutsättningar att vara delaktiga och bidra till ständiga förbättringar

Målet bedöms kunna uppnås delvis. Kommunens fortsätter implementeringen av den gemensamma kvalitets- och styrmodellen där medarbetarinflytande är en viktig del. Modellen för verksamhetsplanering och uppföljning av verksamhetens resultat ska ske i dialog med medarbetarna. Ett nytt samverkansavtal har tecknats mellan kommunen och fackliga organisationer, där finns också upptaget hur mer verksamhetsförändringar och organisatoriska frågor ska behandlas genom samverkan. Detta ställer högra krav på en fungerande dialog mellan arbetsgivare och medarbetare. Grunden i samverkan är arbetsplatsträffar, APT, för vilka underlag finns framtagna. Aktiv samverkan lokalt på varje arbetsplats genom arbetsplatsträffar med god kvalitet är också en viktig faktor i arbetet. Sist men inte minst betyder dialogen mellan medarbetare och chef och arbetsgrupper och chef också stor roll. En löpande dialog och kommunikation lägger grunden för ett bra arbetsklimat där medarbetarnas engagemang, delaktighet och vilja att bidra kan tas till vara.

Målet bygger på en mätning av HME-index som består av nio frågor som bildar ett total-index. HME-index mäts i samband med medarbetarundersökningen 2023 (genomförs vartannat år). Kommunen nådde under föregående verksamhetsår sitt uppsatta målvärde för indexet som var 76. Detta ser kommunen som ett kvitto på att medarbetarna anser att det finns möjlighet att vara delaktiga och att medarbetarna känner sig engagerade och involverade i arbetet. Arbetet med medarbetarundersökningen där HME-index ingår pågår i verksamheterna. Där finns fastställda underlag som förbättringsarbetet på respektive förvaltning och verksamhet ska arbeta utifrån.

Mått	Utfall	Målvärde	Måluppfyllnad	MR & Agenda 2030
 Medarbetarengagemang (HME), totalt kommunen - Totalindex	76	76	100 %	MR-indikator
Analys HME står för Hållbart medarbetarengagemang och mäter såväl nivån på medarbetarnas engagemang som chefernas och organisationens förmåga att ta tillvara på och skapa engagemang. HME-index består av nio frågor som tillsammans bildar ett totalindex. Medarbetarundersökning genomförs vartannat år och planeras nästa gång till 2023.				

Vi säkerställer en långsiktigt god ekonomi för att utveckla Forshaga kommun - god ekonomisk hushållning

Utifrån nedanstående mått och utifrån värderingen av resultat/effektivitetsmått i övriga verksamhetsmål så görs bedömningen att målsättningen totalt sett är uppnådd per delåret.

Alla övergripande mått är uppnådda och resultatet av resultat/effektivitetsmått är:

De mått som har ett utfall per delåret är 11 stycken, varav 6 stycken har uppnåtts, 4 är delvis uppnådda och 1 är ej uppnått.

Så sammanvägt uppnås målvärdet.

Mått	Utfall	Målvärde	Måluppfyllnad	MR & Agenda 2030
Soliditeten som överstiger medelvärdet av soliditetsnivån för alla kommuner.	55 %	47 %	117,02%	
Analys Soliditeten uppgår till 55 % i delåret 2022 och kommunen når målvärdet om att ha en soliditet som överstiger medelvärdet av soliditetsnivån för alla kommuner (kommunen har använt sig av medelvärdet för 2021 och har utifrån det satt upp ett målvärde på 47 % för 2022).				
Resultat över femårsperiod ska uppgå till 2 %.	3,3	2	165 %	
Analys Kommunens resultat över femårsperioden 2018-2022 uppgår i delåret till 3,3 % av skatteintäkterna, det betyder att kommunen når målvärdet per delåret för 2022. Bedömningen är att målvärdet även kommer att nås i bokslutet och hamna på 2,8 %.				
Skapa årlig buffert för att möta förändrade ekonomiska förutsättningar. (Resultat)	2 %	2 %	100 %	
Analys Beslutad budget för 2022 innebär en resultatnivå på 2 % av skatteintäkterna. En buffert fanns därmed för att kunna möta förändrade ekonomiska förutsättningar.				
Ökad avtalstrohet (upphandlade avtal)	90 %	85 %	105,88%	
Analys Avtalstroheten uppgår till 90 % och kommunen når därmed den målsättning på 85 % som var uppsatt för 2022. Med detta menas andel av kommunens totala inköp som görs från avtal (upphandlingspliktiga samt icke upphandlingspliktiga avtal).				
Kommunkoncernens soliditet ska överstiga kommunsveriges genomsnitt.	42 %	35 %	120 %	
Analys Soliditeten för kommunen och de kommunala bolagen sammantaget är bättre än målvärdet på 35 %, då soliditeten uppgår till 42 % per delåret 2022.				

God ekonomisk hushållning och verksamhetsmål

God ekonomisk hushållning innebär inte enbart att räkenskaperna är i balans. Enligt kommunallagen och lagen om kommunal redovisning ska kommunfullmäktige besluta om finansiella mål samt om mål och riktlinjer för verksamheten som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om målen har uppnåtts. Kommunfullmäktige har antagit sådana mål.

Inom kommunens målområde "Trygg organisation, ledning och ekonomi" återfinns det övergripande finansiella målet.

Som övergripande finansiellt mål gäller:

Vi säkerställer en långsiktigt god ekonomi för att utveckla Forshaga kommun = god ekonomisk hushållning

Utifrån nedanstående mått och utifrån värderingen av resultat/effektivitetsmått i övriga verksamhetsmål så görs bedömningen att målsättningen totalt sett är uppnådd per delåret.

Mått:

- Soliditet som överstiger medelvärdet av Sveriges kommuners soliditetsnivå.
Målvärde 2022 = 47 %

Soliditeten uppgår till 55 % i delåret 2022. Forshaga kommun når målsättningen om att ha en soliditet som överstiger målvärdet på 47 %.

Mått:

- Resultat över 5-årsperiod ska uppgå till 2 %. Målvärde 2022 = 2 %.

Kommunens resultat över femårsperioden 2018-2022 uppgår i delåret till 3,3 % av skatteintäkterna, det betyder att kommunen når målvärdet per delåret för 2022. Bedömningen är att målvärdet även kommer att nås i bokslutet och hamna på

2,8 %.

Mått:

- Skapa årlig buffert för att möta förändrade ekonomiska förutsättningar (Resultat)
Målvärde 2022 = 2 %.

Beslutad budget för 2022 innebär en resultatnivå på 2 % av skatteintäkterna. En buffert fanns därmed för att kunna möta förändrade ekonomiska förutsättningar.

Mått:

- Ökad avtalstrohet (upphandlade avtal)
Målvärde 2022 = 85 %.

Avtalstroheten uppgår till 90 % och kommunen når därmed den målsättning på 85 % som var uppsatt för 2022. Med detta menas andel av kommunens totala inköp som görs från avtal (upphandlingspliktiga samt icke upphandlingspliktiga avtal).

Mått:

- Kommunkoncernens soliditet ska överstiga kommunsveriges genomsnitt. Målvärde = 35 %.

Soliditeten för kommunen och de kommunala bolagen sammantaget är bättre än målvärdet, Koncernvärdet uppgår till 42 %.

- I den strategiska planen anges också ett antal verksamhetsmål inom övriga målområden som är markerade som resultat/effektivitetsmått. Dessa kommer att vara med som en bedömning i perspektivet god ekonomisk hushållning.

De mått som har ett utfall per delåret är 11 stycken, varav 6 stycken har uppnåtts, 4 är delvis uppnådda och 1 är ej uppnått.

Balanskravsresultat

Kommunallagen stadgar att kommunen ska ha en god ekonomisk hushållning. Balanskravet innebär att kostnaderna inte får överstiga intäkterna. Om ett negativt resultat uppstår ska det täckas inom en treårsperiod. Möjlighet till undantag från balanskravet finns.

Balanskravsutredning

Balanskravsutredning 2021		
Belopp i mnkr	Aug 2022	Prognos 2022
Årets resultat enligt resultaträkningen	30,4	22,0
Justering för realisationsvinster/förluster	0,0	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	30,4	22,0
Balanskravsresultat	30,4	22,0

Årets resultat

Budgeterat resultat mnkr

Budgeterat resultat helår 2022	14,5
Sämre nämndresultat	-25,3
Kapitalkostnad	-0,8
Bättre utfall faktiska personalomkostnader/arbetsgivaravgifter	7,7
Prognos semesterlöneskuld	-1,7
Lägre pensionskostnader	1,2
KF:s förfogande	2,0
Avskrivningar	5,5
Skatteintäkter	14,0
Skatteutjämning inklusive fastighetsavgift	4,1
Bättre finansnetto	0,8
Årets resultat prognos helår 2022	22,0

Väsentliga personalförhållanden

Anställda

Den 31 augusti hade kommunen 1055 tillsvidareanställningar. Omräknat till heltider motsvarar dessa 1020 årsarbetare. Detta är 20 personer (24,4 årsarbetare) fler än vid årsskiftet.

Jämfört med samma tidpunkt 2021 har antal tillsvidareanställda ökat inom samtliga förvaltningar utom barn- och utbildningsförvaltningen, där antal tillsvidareanställda är oförändrat.

Kommunledningsstaben har ökat med 14 anställda sedan årsskiftet. Vid kommunledningskontoret har antal medarbetare med ökat (med fyra personer) utifrån den nya samhällsbyggnadsenheten och att receptionen utökats då Forshaga kommun numera även hanterar Kils telefonväxel. På personalkontoret har antalet medarbetare ökat (med sex personer) då man startat upp en kommungemensam bemanningscentral. I samband med uppstarten flyttades fyra tjänster från vård- och omsorgsförvaltningen samt en och en halv tjänst från barn- och utbildningsförvaltningen. På ekonomikontoret har antal medarbetare ökat (med två personer), en upphandlare samt en samordnade controllerfunktion. Kultur- och fritidsenheten har ökat med tre medarbetare.

Förvaltningen för lärande och arbete har ökat med 13 medarbetare, detta är främst inom serviceenheten där man numer har fler tillsvidareanställda. Tidigare bemannades verksamheten främst med anställda i arbetsmarknadspolitisk åtgärd.

Inom vård- och omsorgsförvaltningen, har medarbetare tillsvidareanställts inom ramen för äldreomsorgslyftet, mer kommentar om detta återfinns under avsnittet kompetensutveckling.

Enligt lagen om anställningsskydd, LAS, ska vikariat och allmän visstidsanställning övergå till tillsvidareanställning efter mer än två års anställning (i respektive anställningsform) under en femårsperiod. Detta innebär att en tillsvidareanställd ytterligare inte alltid påverkar bemanningen, då hen kan ersätta någon annan som är frånvarande. Från och med den 1 oktober 2022 gäller nya regler som innebär snabbare konvertering.

Antal anställda

Förvaltning	200831	210831	220831
Barn- och utbildningsnämnd	346	335	335
Kommunstyrelse	155	153	170
Miljö- och byggnämnd	12	13	11
Lärande- och arbetsnämnd	87	93	106
Vård- och omsorgsnämnd	371	406	428
Överförmyndarnämnd	6	6	5
	977	1006	1055

Arbetad tid

Mer- och overtid

Antal arbetade mer- och overtidstimmar i kommunen uppgår under perioden 1 januari-31 juli till 17 924 timmar. Det är en ökning med 7 697 timmar jämfört med samma period 2021.

Jämförelse: en årsarbetare kan räknas till 1 980 timmar (inklusive semesterperioden).

Mer- och overtid i timmar

2017	2018	2019	2020	2021	Prognos 2022
23156	22537	21542	17862	20459	30726

Prognosen för helåret utgår från att antal arbetade mer- och övertidstimmar under den återstående delen av året sker i samma omfattning som under den första delen av 2021. 2021 blev utfallet, liksom året innan, högre än delårets beräkning.

Mer- och övertidsarbetet har ökat, jämfört med samma period, inom samtliga förvaltningar utom överförmyndarkontoret.

Antal timmar mer- och övertid per förvaltning

Förvaltning	Barn och utbildning	Kommunstyrelse	Lärande och arbete	Miljö och bygg	Vård och omsorg	Överförmyndare
2201-2207	3107	2634	604	36	11540	3
2101-2107	2333	1708	434	5	5729	18
2001-2007	1882	1791	311	4	5731	17

Män och kvinnor

Könsfördelning

Antal tillsvidareanställda män har ökat med 14 personer jämfört med samma tidpunkt 2021 och är nu 196 personer. Andelen tillsvidareanställda män har ökat från 18,1 % och ligger nu på 18,6 %.

Sysselsättningsgrad

Den 31 augusti hade tillsvidareanställda kvinnor i genomsnitt 96,40 % i sysselsättningsgrad och män 97,94 %. Skillnaden mellan könen har minskat och är nu 1,54 %.

Skillnaden vid samma tidpunkt var 2021 2,15 %, 2020 1,87 %, 2019 1,41 % och 2018 1,0 %.

Heltidsanställda inom äldreomsorgen väljer att arbeta deltid

Inom äldreomsorgen fick tillsvidareanställd personal heltidsanställning med möjlighet till deltidanställning i januari 2013. Den utökade tiden används till att täcka frånvaro. (Möjligheten att all arbetstid ska kunna användas för att endast täcka verksamhetens grundbehov, begränsas av arbetstidsregler.)

Den 31 juli var det 66 personer som valt att jobba deltid, detta är fem personer färre än vid årsskiftet då 71 personer hade valt att arbeta deltid.

Personalförsörjning och kompetensutveckling

Personalförsörjning

Med personalförsörjning menas alla de åtgärder på kort och lång sikt som görs för att klara av att rekrytera personal till de olika kommunala verksamheterna

Vid rekrytering kan det vara en utmaning att finna rätt kompetens, detta gäller för många befattningar. Att nuvarande och tidigare medarbetare upplever kommunen som en god arbetsgivare bidrar till att sprida en positiv bild av organisationen, det är en viktig faktor vid nyrekrytering. Genom att fortsätta arbeta för att vara en attraktiv arbetsgivare där medarbetare trivs och känner stolthet och engagemang ökar möjligheten att man vill stanna kvar och utvecklas tillsammans med oss.

Kompetensutveckling

Äldreomsorgslyftet, som inleddes 2020, innebär att anställda inom äldreomsorgen kan erbjudas anställning med utbildning på betald arbetstid för att studera till undersköterska eller vårdbiträde. Flera är nu färdigutbildade och några nya har kunnat få anställning med samma förutsättning. Hittills har totalt ett 20-tal personer erbjudits anställning/utbildning inom ramen för äldreomsorgslyftet. Sex medarbetare, som redan har en undersköterskeutbildning, har fått möjlighet att läsa på samma villkor för att få specialistkompetens. Inom ramen för äldreomsorgslyftet ges också möjlighet att erbjuda ledarskapsutbildning för första linjens chefer inom äldreomsorgen, vi har för närvarande tre personer som läser sådan utbildning.

Som en del i arbetet med att säkerställa att verksamheten har tillgång till medarbetare med rätt kompetens uppmuntrar också arbetsgivaren sjuksköterskor som vill utbilda sig till specialister inom ett område. Vid

vidareutbildning på deltid erbjuder arbetsgivaren den anställde som läser på halvfart, möjlighet till en uppgörelse med arbete 60 % och lön 80 %. Arbetstagare som genomgått utbildning enligt dessa villkor åtar sig att arbeta i kommunen minst två år efter genomförd utbildning för att studielönen ska efterskänkas.

Vi har också möjlighet att använda pengar från omställningsfonden för kompetensutveckling med fokus uppfylla förändrade krav i befintliga tjänster.

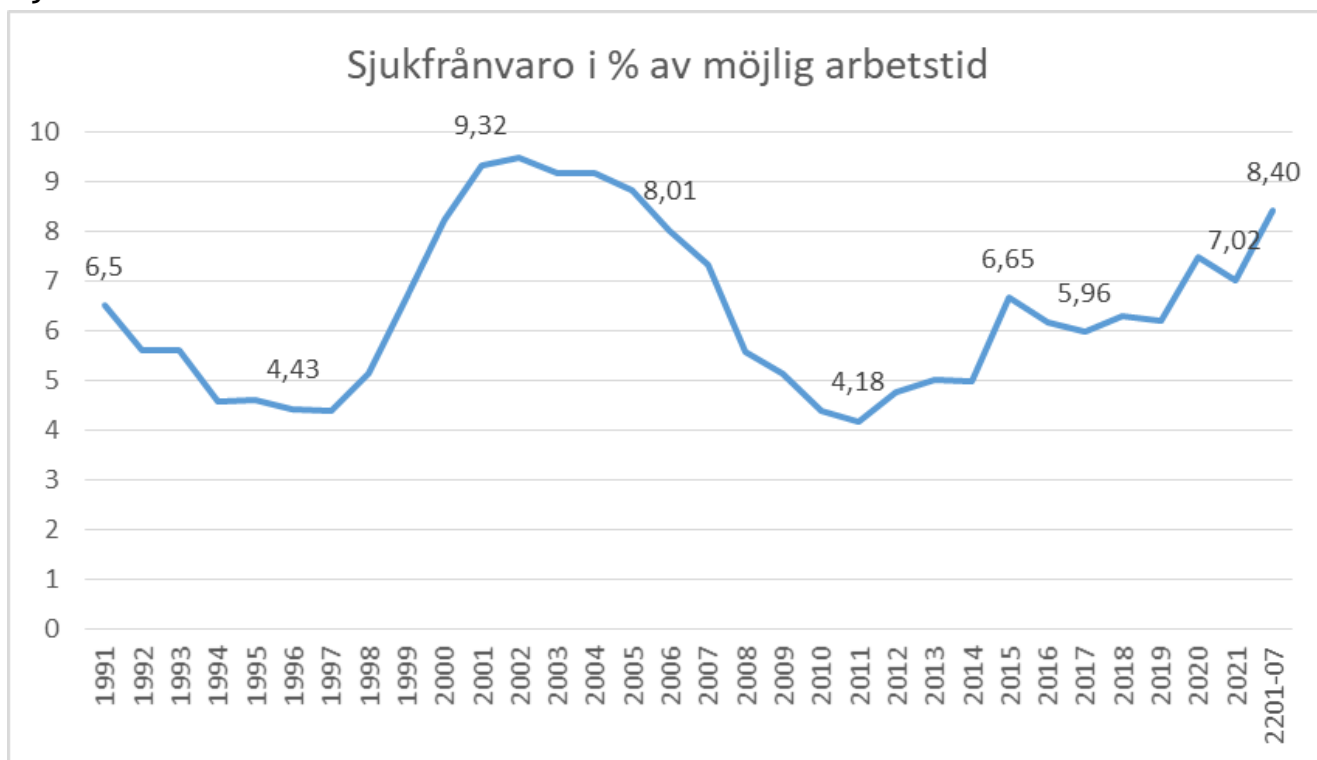
Rehabilitering och friskvård

Även i år har ett stort arbete lagts på att organisera och anpassa verksamheten utifrån Covid-19. Utifrån detta har vi inte kunnat ha önskat fokus på förebyggande insatser för att minska sjukfrånvaron. Sådant som fått stå tillbaks under våren är t.ex. jobb med hälsoinspiratörer samt förebyggande insatser på grupp- och individnivå via företagshälsovården. Under våren har dock en del lokala lopp kunnat hållas där arbetsgivaren subventionerat anmälningsavgifter. Vi planerar också att genomföra en personaldag under hösten.

Under perioden januari till augusti har 201 medarbetare (ca 20 %) nyttjat hela eller delar av sin friskvårdspeng. 415 medarbetare (närmare 40 %) har nyttjat möjligheten till friskvård på arbetstid.

	Barn och Utbörv	Kommunledningsstab	Kommunteknik o Service	Lärande och Arbete	Miljö och byggkontoret	Vård och omsorgsförv	Överförmyndarkontoret	Totalt
Friskvård	65	47	35	51	9	201	7	415
Friskvårdsersättning	79	18	15	25	3	58	3	201

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron i % av möjlig arbetstid var under perioden 1 jan - 31 juli 8,40 %. Det är en ökning jämfört med samma period 2021 då den var 6,56 %. 2019, innan pandemin hade drabbat oss, var sjukfrånvaron samma period 6,46 %.

Även i år påverkas vi av Covid -19, vilket förutom Covidfall också medför att medarbetare med milda symptom, som vanligtvis hade kunnat arbeta, har behövt vara sjukskrivna. Pandemins påverkan på sjuksiffrorna varierar mellan yrkesgrupper/verksamheter då vissa har haft möjlighet att arbeta hemma vid milda symptom istället för att vara sjukskriven. Det långvariga situationen med Covid -19 påverkar också, många är slitna.

Sjukfrånvaron i procent av möjlig arbetstid under perioden januari – juli 2022 var högre än under samma period 2021 inom samtliga förvaltningar utom Miljö och bygg.

Sjukfrånvaro i % av den möjliga arbetstiden

	2017	2018	2019	2020	2021	2201-2207
	5,96	6,28	6,18	7,48	7,02	8,40

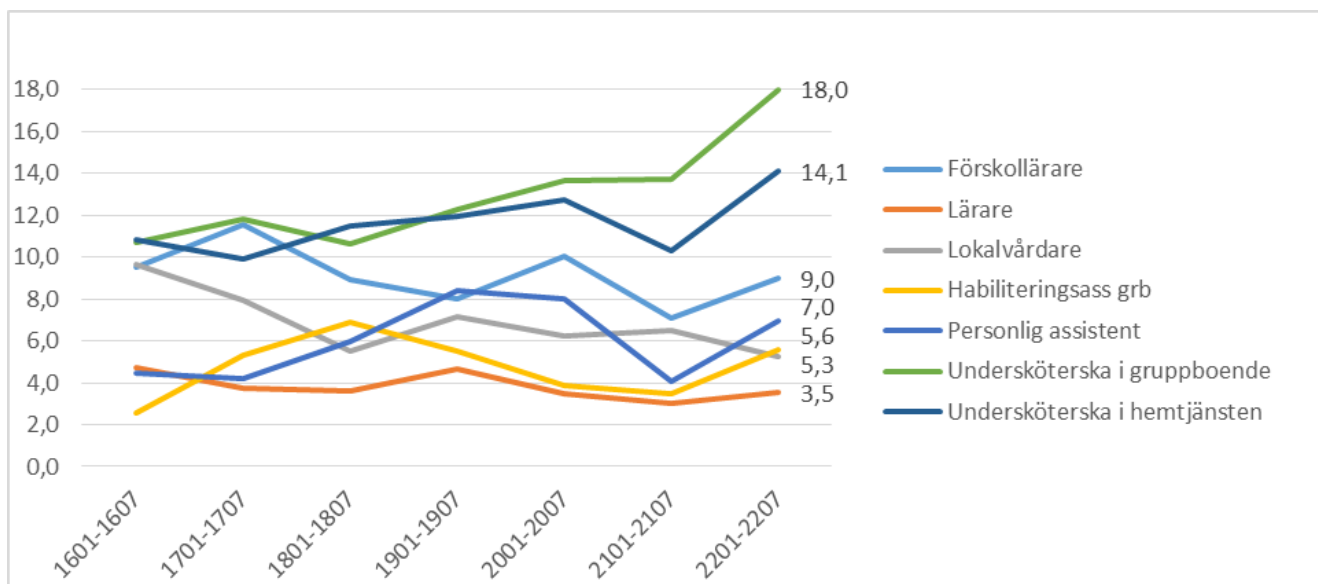
Sjukfrånvaro i % av den möjliga arbetstiden jan-juli

År	Barn och utbildning	Kommunstyrelse	Lärande och arbete	Miljö och bygg	Vård och omsorg	Överförmynd
2201-2207	6,44	5,31	9,62	4,03	11,00	9,82
2101-2107	5,45	4,08	6,15	4,72	8,58	5,90
2001-2007	6,18	3,57	5,66	1,88	9,69	7,61

Sjukfrånvaron i procent av möjlig arbetstid har ökat för i samtliga åldersgrupper för såväl kvinnor som för män,

Sjukfrånvaro i % av den möjliga arbetstiden fördelat på kön och åldersgrupp

	Totalt	Kvinnor	Män
< - 29 år	7,99	8,82	5,90
30-49 år	8,17	8,62	6,00
>-50 år	8,77	9,90	4,36
Kommunen	8,40	9,19	5,28

Not. I grupper med färre arbetstagare påverkar enskilda individer statistiken mer

Långtidsfrånvaro

Andel sjukdagar som avser dag 60 eller högre i sjukperioden, under perioden 1 jan-31 juli, har ökat 2022 i förhållande till samma period 2021 då den var 38,42 %.

Långtidssjukfrånvaron har ökat inom Barn och utbildning, Lärande och arbete och Vård och omsorg. Inom Kommunstyrelsen och Miljö och bygg har andelens sjukdagar som avser långtidssjukfrånvaro minskat.

Procent av totala sjukfrånvarodagar som har varat i 60 dagar eller mer

	Totalt	Kvinnor	Män
<-29 år	19,80	24,68	0,00
30-49 år	42,38	45,70	13,43
>-50 år	48,70	51,39	24,03
Totalt	42,63	46,12	14,90
Kommunstyrelse	32,34	38,71	16,17
Barn och utbildning	37,69	41,56	0,00
Lärande och arbete	49,46	54,16	26,06
Miljö och bygg	15,24	15,84	0,00
Vård och omsorg	45,02	47,44	16,32

Investeringsredovisning

Arbetet med en kapacitetsökning och upprustning av vattenverket i Forshaga har färdigställts med förväntad funktionalitet. Under perioden januari - augusti 2022 har 12,7 mnkr investerats i vattenverket och den totala investeringen uppgår till ca 45 mnkr.

Utbyte av LED-armaturer fortsätter på gatubelysningen, vilket innebär en energibesparing.

Gator och VA-ledningar har byggts för ett nytt bostadsområde på Åsmyren i Forshaga. Det är ett stort projekt som gjorts i egen regi. HSB och FABO ska nu bygga flerfamiljshus med totalt ca 100 lägenheter.

Arbetet med att bygga en ny simhall i Deje är påbörjat i januari och har kommit en bra bit på väg. Ska stå klart i slutet på 2023 med en total investering på ca 148,0 mnkr, och under perioden januari - augusti 2022 har 44,7 mnkr investerats i den nya simhallen.

Två nya avdelningar för förskola har byggts i Forshaga (Grossbol) samt en ny avdelning i Deje (vid Dejeskolan) och den investeringen uppgår till 12,7 mnkr.

Den totala investeringsbudgeten för 2022 uppgår till 144,8 mnkr och under perioden januari - augusti 2022 har 85,1 mnkr investerats. Det återstår 59,7 mnkr av investeringsbudgeten och delar av den budgeten avser bland annat simhallen med 27,9 mnkr, avfart och cykelväg SISU-gården med 3,8 mnkr och broreparationer med 7,2 mnkr.

Nettoinvesteringar

Nettoinvesteringar					
Nämnd (mnkr)	Nettoinvesteringar jan-aug	Budget netto	Återstår	Årsprognos	Återstår efter årsprognos
Kommunstyrelse	82,1	140,5	58,4	132,4	8,1
Överförmyndarnämnd	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0
Barn- och utbildningsnämnd	1,0	1,0	0,0	1,0	0,0
Lärande- och arbetsnämnd	0,7	1,5	0,8	1,5	0,0
Vård- och omsorgsnämnd	1,2	1,5	0,3	1,5	0,0
Miljö- och byggnämnd	0,1	0,2	0,1	0,2	0,0
Totalt	85,1	144,8	59,7	136,7	8,1

Processer, samverkan och lärande

På vilket sätt har kvaliteten i våra processer haft betydelse för resultaten? Hur har vi samverkat med andra i vårt arbete?

Inom området kvalitet i våra processer lyfts frågan om en god samverkan upp som en röd tråd. Kommunikation, delaktighet och öppenhet för förändring har påverkan på kvaliteten i våra processer. Inom vård- och omsorgsförvaltningen lyfts fram att samverkan är ett förhållningssätt. Genom dialoger med medarbetare, fackliga representanter och med nämndens politiker skapas förutsättningar för en god samverkan. Detta ger i sig en påverkan på kvaliteten i verksamhetens processer. Kommunledningsstaben lyfter fram vikten av att förbättra kommungemensamma och förvaltningsspecifika processer. Kvaliteten i våra processer kan öka ytterligare men det lyfts i hela organisationen fram processer där många är berörda och där vi genom kommunikation, delaktighet och öppenhet kan bidra till att utveckla verksamheten.

Några exempel på processer som lyfts fram som goda exempel, där kvaliteten i processer arbetas med kontinuerligt med fokus på förbättring:

- pågående arbete med att förbättra besluts- och handläggningsprocessen inför kommunstyrelsens och dess arbetsutskott, där även den gemensamma nämndadministrationen kommer att bli berörd som drivs av kommunledningsstaben
- påbörjade utveckling av en kommungemensam samhällsplaneringsprocess som drivs av kommunledningsstaben
- en lokalförsörjningsplan har tagits fram i samverkan med flera förvaltningar och samordnas av kommunteknik och service
- förbättring av det systematiska kvalitetsarbetet för att skapa bättre förutsättningar att nå måluppfyllelse och komma till rätta med bristande likvärdighet inom barn- och

- utbildningsförvaltningen
- ett arbete för att utöka samarbete med andra förvaltningar har startats på miljö- och byggförvaltningen
- ett arbete för att skapa fler möjligheter till delaktighet för medarbetare och att utveckla verksamheten genom att inhämta idéer och lösningar till förbättringar hos medarbetarna har pågått inom vård- och omsorgsförvaltningen
- tre förvaltningar har ett förvaltningsövergripande samarbete som kallas VOLAB (vård- och omsorgsförvaltningen, förvaltningen för lärande och arbete samt barn- och utbildningsförvaltningen) där man bland annat arbetar med att förhindra skolavbrott på gymnasiet

Hur har vi arbetat med åtaganden och aktiviteter och hur har detta bidragit till resultaten?

Det finns ett fortsatt förbättringsarbete att göra för hela organisationen vad gäller uppföljning av åtaganden och aktiviteter. De delar av organisationen som haft störst följsamhet i det planerings- och uppföljningsarbete som är gemensamt framtaget och beslutat, tillhör verksamheter som har bäst framgång i uppföljningsarbetet. Utan att ha en plan är det svårt att bedöma hur väl vi lyckas i uppdragen. Ett väl genomfört arbete med verksamhetsplaner och internkontrollplan ger en riktning för kommande årets arbete, det ger oss också möjlighet till transparens och uppföljning. Under hösten 2022 kommer hela organisationen behöva arbeta målmedvetet med att sätta upp mål och aktiviteter för 2023 under planeringsdialoger och som sedan kan följas upp genom uppföljningsdialoger.

Väl utformade aktiviteter framtagna i samverkan med medarbetare ger i berörda förvaltningar en bra spridningseffekt och verksamhetsplanen blir mer relevant som arbetsverktyg. Utvecklingspotential finns i att balansera tillitsstyrning med behovet av måluppföljning, samt att hitta rätt nivå för rätt typ av uppföljning. Åtaganden är ett verktyg som skulle kunna utnyttjas bättre, där förvaltningar kan förslå ansvarig nämnd mer kostnadsdrivande eller resurskrävande aktiviteter som ska genomföras. Viss flexibilitet behöver finnas för att kunna ifrågasätta syftet med eller ompröva aktiviteter i en kontinuerligt lärande under verksamhetsåret.

Sammanfattningsvis präglas uppföljningen och till viss del också resultaten av hur väl respektive förvaltning arbetat med planerings- och uppföljningsprocess. Det finns ett samband mellan kvalitet i uppföljning och kvaliteten i verksamhetsplaneringen.

Hur ser de vi är till för på vårt målarbete? Har vi lyssnat på dem?

Hur vi lyssnar in dem vi är till för är ett fortsatt utvecklingsområde för kommunen. Det finns en variation mellan kommunens förvaltningar, där det också finns en del olika styrdokument inom

området. När kommunen fortsätter arbetet med den gemensamma kvalitets- och styrmodellen kan arbetet utvecklas ytterligare. Vård- och omsorgsförvaltningen har ett pågående arbete i Medskaparprojektet där aktiviteter och verksamhetsförbättring tas fram även i dialog med brukare. Exempel på detta är hemtjänstgruppernas arbete med brukare samt särskilt boendes arbete med att arbeta med brukarnära frågor och meningsfulla aktiviteter. I barn- och utbildningsförvaltningen lyfts att medarbetarna kunnat påverka i det systematiska kvalitetsarbetet. När det gäller barn- och elevinflytandet finns möjligheter till förbättring av dialogen och medskapandet. Arbetet med brukardialog och invånardialog kan utvecklas mer inom hela kommunens verksamhet och är det ansvarsområde för nämnderna och förvaltningarna.

Kommunen anser att intresset för en bredare och djupare dialog med invånarna behöver stärkas för att bli trovärdiga som MR-kommun. Lite självkritiskt bör vi reflektera kring vilka som involveras, om det alltid är samma personer och hur vi når dem som sällan kommer till tals.

På vilket sätt har kommunen arbetat med MR-principerna?

Det är viktigt att kommunen arbetar för att integrera MR-perspektivet i verksamheterna, utifrån verksamheternas förutsättningar. Det är även viktigt att det inte stannar enbart på ledningsnivå utan genomsyrar verksamheten från enskilda enheter upp till ledning. Förståelsen för MR-arbetet och därmed också arbetet för inkludering och för invånar- och brukardialog i kommunen behöver stärkas. Fördjupning av arbetet med MR-principerna kan med fördel ske genom att integrera arbetet med MR-principerna i planeringsdialogerna som ska ske i samband med verksamhetsplaneringsarbetet hösten 2023.

Tre saker att vara stolt över

- Kommunens samverkansförmåga har utvecklats, både inom organisationen men också externt med andra aktörer. Samverkan är en viktig faktor för att möta framtidens utmaningar.
- Kommunen har arbetat med att stärka kvalitetsarbetet och märker även en förbättrad måluppfyllelse inom vissa områden. Kommunen behöver fortsatt arbeta med implementering av kommunens kvalitets- och styrmodell och stärka arbetet med mål och åtaganden i organisationen.
- Flera organisationsförändringar som genomförts ger kommunen förutsättningar att arbeta med kommunens målsättningar, t.ex. inom samhällsplanering.

Tre lärdomar organisationen vill lyfta fram

- Pandemin gav organisationen förutsättningar att öva på krisberedskapsförmåga. Kommunen har också övat på krisledning och lärt sig av tidigare omställningar. I samband med flyktingkrisen 2015 drogs lärdomar som kunde tillämpas vid flyktingmottagandet i samband med kriget i Ukraina.
- Det tar tid att utveckla och implementera processer, detta har märkts i arbetet med kvalitets- och styrmodellen. Uthållighet vid införande av nya arbetssätt skapar förståelse, transparens och öppenhet för varför vi ska arbeta på ett visst sätt.
- Omvärlden är lättföränderlig vilket visar vikten av att ha en flexibel organisation. Uppdrag och förutsättningar kan snabbt ändras och kommunen behöver kunna anpassa sig snabbare nu än tidigare.

Tre gemensamma framtida utmaningar

- Den ekonomiska utvecklingen är oroande och kostnadsutvecklingen är bekymmersam i flera verksamheter.
- Kompetensförsörjning är en utmaning inom alla kommunens verksamheter. Här behövs ett gemensamt arbete för att säkra kompetensförsörjningen för framtiden.
- Digitalisering och möjligheten att utveckla digitala arbetssätt är något som är viktigt för kommunen. Digitaliseringen kan nyttjas för att utveckla nya arbetssätt och det är en viktig anpassning som behöver göras.

Förväntad utveckling och framtid

Kommunen behöver arbeta med ekonomin på övergripande nivå. Där behöver vi utveckla ett bättre prognos- och statistikarbete som ännu tydligare kopplas till demografi. Det är även viktigt att fortlöpande arbeta med resursfördelningen inom kommunens verksamhet. I en orolig omvärld med stigande priser och även lågkonjunktur påverkas kommunens förmåga både ekonomiskt men också i det samhällsbyggande uppdraget.

Kommunen behöver arbeta för att bli fler invånare, men omständigheter i ekonomin kan påverka. Därtill har finns prisutvecklingen, vad gäller både material till byggnationer som kostnader för el och drivmedel, mycket stor påverkan på kommunens verksamhet och förutsättningar. Här kan även planerade investeringsprojekt påverkas, bland annat inom barn- och utbildningsförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningens områden.

Samverkan kring planeringsförutsättningar är inte bara en ekonomisk fråga utan kan också handla om strategisk lokalförsörjning. Strategiska beslut kring lokalförsörjning kan bli en utmaning för hela verksamheten när denna fråga läggs samman med utmaningen om ökade kostnader för investeringsprojekt.

Om kommunen ska växa och genom detta öka sina intäkter behöver förutsättningar finnas på plats. Nya bostadsområden som planeras behöver förberedas för nybyggnation med t.ex. VA-ledningar och gator. Att växa som kommun kan komma att bli resurskrävande, men är samtidigt en viktig förutsättning för att kunna öka intäkterna. Forshaga har en stor utvecklingspotential med noga planerad tillväxt kan kommunen växa hållbart, men det kommer att kosta.

En begynnande lågkonjunktur kan även få effekter på kommunen bland annat genom kostnader för försörjningsstöd. Utbildningsverksamhet för vuxna och kommunens arbetsmarknadsverksamhet kan påverkas, särskilt som statliga medel kan komma att riktas mot kommunala insatser för att motverka arbetslöshet. Hur många individer och familjer som kan bli aktualiserade inom förvaltningen för lärande och arbete är svårt att förutse.

Förebyggande arbete, insatser för individernas stegförflyttning med hjälp av arbetsmarknadsinsatser, rehabiliteringsinsatser, samverkansinsatser, utbildningsinsatser och

öppenvårdsinsatser är områden riskerar att prioriteras ned när kostnader för myndighetsingripande ökar. I nuläget pekar det mesta mot att kostnader för myndighetsingripande insatser för barn och vuxna kommer att öka om kostnaderna fortsätter stiga som under 2022. En kommunövergripande analys behövs för att se över vad ökningen beror på, och hur det kan hanteras utan negativ inverkan på förebyggande insatser. En ökad ohälsa bland elever inom kommunens barn- och utbildningsverksamhet kan också leda till ökade resursbehov som inte ryms inom tilldelad budgetram.

Vård- och omsorgsförvaltningen arbetar med Medskaparprojektet som finansieras genom statsbidrag under 2022. För att kunna fortsätta med projektet och ta tillvara projektets resultat och fortsatta potential behöver medel tillföras. Inom ramen för projektet utvecklar vård- och omsorgsförvaltningen tillitsbaserat ledarskap, god arbetsmiljö, medskapande, delaktighet och en högre kvalitet till lägre kostnad. Alla dessa områden är viktiga områden för att utveckla verksamheten för framtiden.

Gemensamma trender och behov

- vikten av samverkan både internt och extern för att möta framtidens utmaningar
- en ökad helhetssyn behövs på kommunens verksamhet för att skapa förutsättningar i en orolig omvärld
- viktigt utveckla en gemensam kommunövergripande samsyn för att kunna prioritera och hantera närliggande utmaningar samtidigt som vi planerar för framtiden
- förebyggande insatser för barn- och unga behöver prioriteras som grupp och en effektiv samverkan kring mellan förvaltningarna för att möta individers behov
- bygga en bra medskapandekultur där medarbetarna kan påverka sitt arbete och bidra till ökad kvalitet bygger stolthet hos våra medarbetare
- digitaliseringens möjligheter behöver tas till vara och kommunen behöver se över vilka verksamhetssystem som kan samordnas och samnyttjas

Gemensamma utmaningar

- kostnadsutvecklingen inom flera områden är oroande inom alla förvaltningar och samtliga lyfter utmaningar med att kunna hålla tilldelad budgetram
- ett fortsatt arbete med resursfördelningen mellan kommunens verksamheter är viktigt och behöver anpassad ytterligare och baseras på demografisk utveckling
- arbete med planering och uppföljning med tillhörande analyser för att kunna utvärdera kvalitet men också för att kunna styra och leda verksamheten strategiskt behöver tillämpas
- anpassning och organisering av kommunens organisation för att kunna förändras och anpassas i takt med omvärlden
- ökad likvärdighet mellan kommunens förvaltningar för att kunna arbeta med det gemensamma uppdraget och att svara mot styrning och ledning och politiska beslut
- kompetensförsörjning och rekrytering är en fortsatt utmaning där det är viktigt att

bygga ett gott arbetsgivarvarumärke både för dem som arbetar hos oss idag men också hos potentiella framtida medarbetare

- invånar- och brukardialog är en utmaning där kommunen behöver förbättra sitt arbete inom hela organisationen och där alla verksamheter behöver bidra
- kommunen vill växa och genom detta öka sina intäkter, men för att växa behöver förutsättningar skapas t.ex. genom att skapa nya bostadsområden
- flera av verksamheterna är omvärldskänsliga och speglar omständigheter i det omgivande samhället

De kommunala bolagen

Forshagabostäder AB strävar för att bli mer energieffektivt och klimatsmart. Bolaget planerar att installera ytterligare solceller för att minska effekterna av stigande elpriser. Efterfrågan är stor och leveranstiden är minst ett år, vilket betyder att installationerna inte kan utföras så snart som önskas. Det finns även planer på energieffektiviseringar samt att bygga om ventilation i de äldre husen, som idag är kostsamma. Bolaget ska på så sätt kunna dra nytta av spillvärmen.

Forshaga Energi AB kommer att fortsätta arbetet med att optimera och effektivisera pannorna för att minska driftskostnaderna. Tekniken går mot en utveckling där det behövs allt lägre temperaturer, det ökar möjligheter för effektiviseringar. Ekonomiska utmaningar gör att fastighetsägare tvingas bli mer energieffektiva och minska elberoendet. Fjärrvärme ska finnas som ett bra alternativ för kommunens invånare. Bolaget kommer att utföra en innovationsupphandling genom kommunens upphandlingsenhet med hopp om att finna en lösning att erbjuda fjärrvärme som spetsvärme.

Forshaga Fibernät AB kommer att fortsätta ansluta kunder till fibernätet. Anslutningarna tros minska då större delen av Forshaga kommun har tillgång till fibernätet. Tjänsteleverantörsintäkter spås att öka då kunderna blir fler och efterfrågar allt högre hastigheter på tjänsterna. Bolaget har under året utökat samverkan med Kils Stadsnät AB och fortsätter att utveckla samverkan inom Mittnät AB och andra stadsnätsbolag för att minska kostnader och få tillgång till högre kompetens.

Koncernen ekonomi

De kommunala bolagen

Forshagabostäder AB

Resultatuppföljningen per 2022-08-31 visar ett förvaltningsresultat med ett utfall på 6,17 mnkr före finansiella poster (4,9 mnkr efter finansiella poster), vilket är 4,33 mnkr över budgeterat periodresultat på 1,84 mnkr. Årsprognosen förutspår ett resultat på 0,91 mnkr före finansiella poster (0,72 mnkr efter finansiella poster), 1,84 mnkr under budgeterat årsresultat på 2,75 mnkr. Prognosen grundar sig framförallt i förhöjda elpriser och räntor.

Forshaga Energi AB

Resultatuppföljningen per 2022-08-31 visar ett förvaltningsresultat med ett utfall på 0,16 mnkr, vilket är lika med det budgeterade resultatet. Årsprognosen förutspår ett resultat på -0,11 mnkr, vilket är sämre resultat än det budgeterade årsresultatet på 0,23 mnkr. Den negativa prognosen grundar sig i den sänkta effektagiften som bestäms av januari och februaris medeltemperatur samt ökade kostnader framförallt för el och bränsle.

Forshaga Fibernät AB

Resultatuppföljningen per 2022-08-31 visar ett resultat före finansiella poster med ett utfall på 3,28 mnkr, vilket är 2,59 mnkr över budgeterat periodresultat på 0,69 mnkr. Årsprognosen förutspår ett resultat på 3,06 mnkr före finansiella poster, vilket är lite bättre än det budgeterade resultatet för 2022 på 1,03 mnkr. Överavskrivningar på 3,28 mnkr och skatt gör att delårsresultatet landar på 3 tkr efter finansiella poster. Det är även orsaken till att årsprognosen landar på 1 tkr efter finansiella poster. Det goda resultatet beror på fortsatt intresse i efteranslutningar och ökade tjänsteleverantörsintäkter. Samverkan med grannkommunen Kil gör att bolaget kan inneha kompetens och kan hålla kostnaderna nere.

Kommunen och de kommunala bolagens resultat

Delårsresultat

Delårsresultat	Resultat 210831	Resultat 220831	Prognos 221231
Belopp i tkr			
Forshaga kommun	36 753	30 438	20 395
Forshagabostäder AB	6 652	4 897	721
Forshaga Energi AB	117	160	-113
Forshaga Fibernät AB	2 368	3	1
Totalt	45 890	35 498	21 004

Kommunen och de kommunala bolagen soliditet

Soliditet

	2021-08	2022-08	2021
Forshaga Kommun	56 %	55 %	56 %
Forshagabostäder AB	18 %	18 %	17 %
Forshaga Fibernät AB	24 %	26 %	24 %
Forshaga Energi AB	28 %	29 %	27 %
Kommunen och de kommunala bolagen totalt	44 %	42 %	42 %

Ekonomirapporter

Resultaträkning

Resultaträkning

Resultaträkning Forshaga kommun						
	Not					
Resultaträkning (mnkr)		Utfall 2101-2108	Utfall 2201-2208	Budget 2022	Prognos 2022	Utfall 2021
Verksamhetens Intäkter	1	140,3	131,9	199,0	201,2	203,0
Verksamhetens kostnader	1	-583,9	-617,7	-927,8	-946,4	-885,3
Avskrivningar		-24,4	-25,2	-43,3	-37,8	-36,7
Verksamhetens nettokostnader		-468,0	-511,0	-772,1	-783,0	-719,0
Skatteintäkter	2	344,8	364,3	530,5	544,4	520,1
Generella statsbidrag och utjämning	2	159,6	176,4	256,1	260,2	244,4
Verksamhetens resultat		36,4	29,7	14,5	21,6	45,5
Finansiella intäkter		1,3	1,7	2,0	2,1	1,8
Finansiella kostnader		-1,0	-1,0	-2,0	-1,7	-1,4
Resultat efter finansiella poster		36,7	30,4	14,5	22,0	45,9
Extraordinära poster (netto)						
Periodens/Årets resultat		36,7	30,4	14,5	22,0	45,9

Balansräkning

Balansräkning

Balansräkning			
Balansräkning (mnkr)	Not	Kommunen	
TILLGÅNGAR		Utfall per 2022-08	Utgående balans 2021
Immateriella tillgångar			
Materiella tillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	3	644,8	582,7
Maskiner och inventarier	3	20,4	21,9
Finansiella tillgångar	4	48,4	48,2
Anläggningstillgångar		713,6	652,8
Förråd		0,7	1,0
Fordringar		149,0	86,1
Kassa och bank		40,6	91,1
Omsättningstillgångar		190,3	178,2
Summa tillgångar		903,9	831,0
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	5		
Periodens resultat		30,4	45,9
Övrigt eget kapital		467,5	421,6
Summa eget kapital		497,9	467,5
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner		15,0	16,3
Övriga avsättningar		0,0	0,0
Summa avsättningar		15,0	16,3
Skulder			
Långfristiga skulder	6	190,4	150,8
Kortfristiga skulder		200,6	196,4
Summa skulder		391,0	347,2
Summa eget kapital avsättningar och skulder		903,9	831,0
Ställda panter och ansvarsförbindelser		384,1	384,1
Pensionsförpliktelser		249,4	250,7
Beviljad checkräkningskredit		30,0	30,0

Nämndernas delårsresultat och årsprognos

Nämndernas delårsresultat och årsprognos

Nämndernas delårsresultat och årsprognos				
Belopp i mnkr	Utfall 2101-2108	Utfall 2201-2208	Prognos 2022	Utfall 2021
Kommunstyrelse (KS) inkl valnämnd				
Nettokostnad	-75,5	-82,5	-132,6	-115,2
Återstår av budget	37,3	44,8	-5,3	-2,3
Barn- och utbildningsnämnd				
Nettokostnad	-198,4	-203,4	-307,1	-297,8
Återstår av budget	96,0	99,6	-4,2	-1,9
Lärande- och arbetsnämnd				
Nettokostnad	-37,1	-54,6	-90,0	-66,7
Återstår av budget	39,1	26,2	-9,1	9,5
Vård- och omsorgsnämnd				
Nettokostnad	-153,5	-165,6	-244,7	-230,0
Återstår av budget	70,3	72,7	-6,4	0,7
Miljö- och byggnämnd				
Nettokostnad	-2,2	-2,4	-5,4	-6,1
Återstår av budget	2,9	2,4	-0,7	-1,1
Överförmyndarnämnd				
Nettokostnad	-1,5	-6,2	-2,2	-2,0
Återstår av budget	1,0	-3,7	0,4	0,4
Summa nämndernas verksamhet				
Nettokostnad	-468,2	-514,7	-782,1	-717,8
Återstår av budget	246,6	242,0	-25,3	5,3

Noter till delårsresultat

Noter till resultaträkning

Noter till resultaträkning (belopp i mnkr)	Kommun 2101-2108	Kommun 2201-2208
Not 1 - Intäkter/kostnader		
Verksamhetens intäkter enligt driftredovisningens slutsumma	207,5	202,5
Ersättning försäkringskassan sjuklönekostnader	0,2	
Återköp av äldre pensionslösning - KPA	0,2	
Avgår interna fördelningar, lokalvård och hyror	-67,6	-70,6
Verksamhetens intäkter efter justering	140,3	131,9
Verksamhetens kostnader enligt driftredovisningens slutsumma	-675,8	-717,3
Avgår kapitalkostnader enligt nominell metod	29,2	29,2
Avgår interna personalförsäkringsavgifter	112,3	119,2
Faktiska personalförsäkringsavgifter	-85,4	-90,2
Avgår interna fördelningar, lokalvård och hyror	67,6	70,6
Fastighetsskatt	-0,1	-0,1
Pensionskostnader	-31,7	-29,1
Verksamhetens kostnader efter justeringar	-583,9	617,7
Not 2 - Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning		
Kommunalskatteintäkter:		
Preliminära skatteintäkter	336,7	352,2
Prognos för slutavräkning	2,3	8,0
Justeringspost slutavräkning	5,8	4,1
Summa skatteintäkter	344,8	364,3
Generella statsbidrag och utjämning:		
Inkomstutjämning/Inkomstutjämningsbidrag	103,5	115,2
Kostnadsutjämningsbidrag/kostnadsutjämningsavgift	9,0	6,7
Kommunal fastighetsavgift	18,8	19,5
Utjämningsbidrag LSS	4,0	3,3
Regleringsavgift/bidrag	22,8	21,4
Generella bidrag från staten	1,4	10,2
Mellankommunal kostnadsutjämning	0,1	0,05
Summa generella statsbidrag och utjämning	159,6	176,4
Summa - Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	504,4	540,7

Noter till balansräkning

Noter till balansräkning (belopp i mnkr)	Kommun per 2022-08	Kommun utgående balans 2021
Not 3 - Anläggningstillgångar		
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		
Fastigheter efter användningsområde:		
Markreserv	12,5	12,5
Verksamhetsfastigheter	299,4	312,1
Fastigheter för affärsverksamhet	115,5	120,1
Publika fastigheter	86,0	90,5
Övriga fastigheter	2,5	2,7
Pågående projekt	128,9	44,8
Summa mark, byggnader o tekniska anl	644,8	582,7
Maskiner och inventarier	20,4	21,9
Not 4 - Finansiella anläggningstillgångar		
Aktier och andelar:		
Forshagabostäder AB	16,0	16,0
Forshaga Energi AB	14,3	14,3
Forshaga Fibernät AB	10,3	10,3
Kommentus Samverkan AB (1,9 tkr)		
HSB (50 kr)		
Inera AB (42,5 tkr)	0,1	0,1
Kommuninvest ekonomisk förening	7,8	7,6
Summa finansiella anläggningstillgångar	48,5	48,3
Not 5 - Eget kapital		
Eget kapital	497,9	467,5
Rörelsekapital	-10,3	-18,2
Anläggningskapital	508,2	485,7
Avstämning av balanskravet:		
Årets resultat enligt resultaträkningen	30,4	45,9
Justering för realisationsvinster		
Justerat resultat	30,4	45,9
Not 6 - Långfristiga skulder		
Kommuninvest	174,0	134,0
Långfristig skuld anslutningsavgifter	16,4	16,8
Summa långfristiga skulder	190,4	150,8

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Forshaga kommun följer lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) som gäller från januari 2019.

RKR som har till uppgift att utveckla god redovisningssed i kommuner och landsting, lämnar rekommendationer i redovisningsfrågor. Kommunen följer i stort dessa rekommendationer.

Pensionsskulden

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS21. Uppgifter avseende pensionsskulden återfinns i balansräkningen och utanför denna.

Materiella anläggningstillgångar

Kommunen har till fullo implementerat komponentavskrivning enligt rekommendation i RKR 11.4 "Materiella anläggningstillgångar" under 2016.

Övergången till komponentavskrivning har gjorts genom att UB från ursprungsobjektet har överförs till första komponentobjektet. Därefter har fördelning gjorts från det första komponentobjektet till övriga komponentobjekt. Historik finns kvar på ursprungsobjektet. De olika komponentobjekten sammanställs genom att alla objekten har ett referensobjekt och sammanställningen görs på det med en referenslista.

Vid bedömning av avskrivningstider har olika bedömningar gjorts beroende på typ av fastighet. Vid bedömning av fastigheter som skulle kunna användas som bostadsfastigheter har bedömning gjorts avseende bokfört värde i förhållande till rimligt försäljningsvärde och förväntad reparation.

Vid bedömning av verksamhetsfastigheter typ skolor, äldreboende, simhall har värdering gjorts utifrån ekonomisk livslängd för fastigheterna och förväntade reparationskostnader och anpassat avskrivningstiderna utifrån det. Utgångspunkten för avskrivningstiderna har varit:

		År	%
1	Stomme inkl grund	60	27
2	Fasader	40	12
3	Fönster, papptak, ledningar och centraler mm	30	19
4	Entrepartier, vent-aggregat, storkök asfalt mm	20	26
5	Styr och regler, belysning, inbrott mm	15	10
6	Belysning, svagström, styr och regler	10	6
7	Kort avskrivning	5	0

Gator och vägar, parker och VA har uppdelats i två komponenter, grund- och toppbeläggning. Komponenternas livslängd har varit grundbeläggning 60 år och toppbeläggning 20 år. Hänsyn har tagits till att det löpande har skett investeringar i de här objekten och försökt hitta ett snitt. 40 års avskrivning har använts för grund och 10 år för toppbeläggning. För VA-ledningar har använts 35 år för grundbeläggning i och med att en högre investeringstakt förväntas framöver.

Anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet efter avdrag för planenliga avskrivningar. Principen för påbörjande av avskrivningar ändrades fr.o.m. räkenskapsåret 2001. I de fall anläggningar tas i bruk innevarande år sker avskrivning på nya objekt. Principerna för gamla investeringsobjekt förändras inte då avskrivningar för dessa sker som tidigare med ett års eftersläpning.

Löpande sker värdering av materiella anläggningstillgångar.

Köp av datorer/IT-utrustning betraktas från och med 2010 som en driftskostnad (reinvestering) och utgör del i ersättningen till den gemensamma IT-nämnden med Kils kommun. Tidigare års inköp av datorer/IT-utrustning är avskriven och ingår inte längre som en anläggningstillgång i kommunens balansräkning.

I samband med bytet till Raindance 2020 har varje enskild anskaffning lags upp som separat anläggningsobjekt som skrivs av. I tidigare systemet Å-data anläggningsregister redovisades anskaffningar sammanslagna för olika år under ett och samma objekt som det sedan gjordes avskrivningar på.

Redovisning av lånekostnader

I anskaffningsvärdet ingår inga lånekostnader.

Redovisning av intäkter

Anslutningsavgifter tas upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningarnas nyttjandeperiod.

Investeringar /korttidsinventarier

Till investeringar räknas kapitalvaror som kostar mer än ett basbelopp, 48,3 tkr för år 2022 och 47,6 tkr 2021, och som har en livslängd över tre år.

Reinvesteringar, ersättning för gamla investeringar, exempelvis skolbänkar, nytt porslin, ny asfalt som ersätter den gamla mm. räknas som investering men kvarvarande avskrivning på objektet som ersätts aktiveras.

Semesterlöneskuld och övertidsskuld

Semesterlöneskulden har inte bokförts månadsvis i redovisningen. Kommunen har liksom tidigare år gjort en bedömning av hur semesterlöneskulden kommer att utvecklas under resten av året utifrån tidigare år.